

ΑΠΑΛΕΚΤΑ

www.pemptousia.gr
ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ

15 Ιανουαρίου 2012

2

Τεύχος

Μακάριοι ενάρετοι Γέροντες

Ο άγιος Ιάκωβος Τσαλίκης της Μονής
Οσίου Δαυΐδ στην Εύβοια (1920-1991)

Αρχμ. Κύριλλος, Καθηγούμενος Οσίου Δαυΐδ Γέροντος

Γέροντας Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης:
Ιχνηλασία ζωής

Ιερομόναχος Σερραπίωνας Σιμωνοπετρίτης

Αυτόπτης περιγράφει την τελευταία μέρα
του Γέροντος Παΐσιου στο Νοσοκομείο

Αφιερώματα / Γέροντας Παΐσιος

Ο Γέροντας Πορφύριος ο Καυσοκαλυβίτης

Γεώργιος Αρβανίτης, τ. Πρόεδρος Εφετών

Γέροντας Σωφρόνιος του Έσσεξ:
Οι τελευταίες μέρες του Γέροντος
Σωφρονίου του Αγιορείτου, της Μονής
Τιμίου Προδρόμου Έσσεξ Αγγλίας
(+11 Ιουλίου 1993)

Αρχμ. Ζαχαρίας Έσσεξ Αγγλίας

Γέρον Δανιήλ Κατουνακιώτης
(1846-1929)

Ιερομόναχος Γρηγόριος, Γέροντας Έσσεξ Ησαυραστρίου Δανηλαίων

Όσιος Διονύσιος ο Σταυραβουνιώτης
(ο Α΄) ο πρώην Καυσοκαλυβίτης

Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαϊδιός

ΑΠΛΑΕΚΤΑ

Τεύχος 2

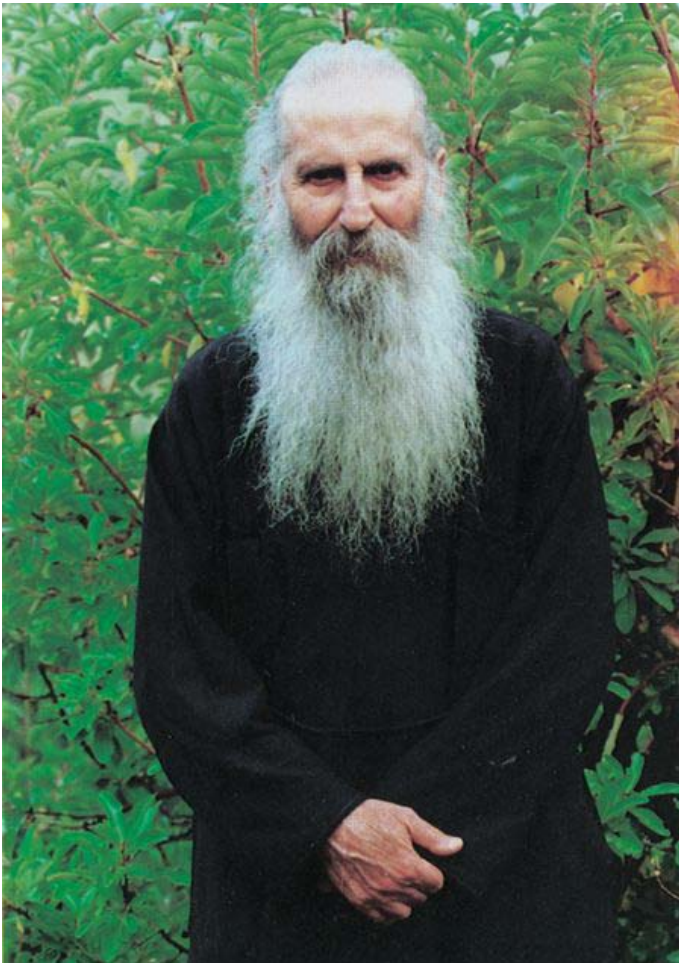
Μακάριοι ενάρετοι Γέροντες

15 Ιανουαρίου 2012

- 03** Ο άγιος Ιάκωβος Τσαλίκης της Μονής Οσίου Δαυΐδ στην Εύβοια (1920-1991)
Αρχιμ. Κύριλλος, Καθηγούμενος Οσίου Δαυΐδ Γέροντος
<http://www.pemptousia.gr/?p=20152>
- 11** Γέροντας Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης: Ιχνηλασία ζωής
Ιερομόναχος Σεραπίωνας Σιμωνοπετρίτης
<http://www.pemptousia.gr/?p=14425>
- 19** Αυτόπτης περιγράφει την τελευταία μέρα του Γέροντος Παΐσιου στο Νοσοκομείο
Αφιέρωματα / Γέροντας Παΐσιος
<http://www.pemptousia.gr/?p=3326>
- 20** Ο Γέροντας Πορφύριος ο Καυσοκαλυβίτης
Γεώργιος Αρβανίτης, τ. Πρόεδρος Εφετών
<http://www.pemptousia.gr/?p=21116>
- 24** Γέροντας Σωφρόνιος του Έσσεξ: Οι τελευταίες μέρες του Γέροντος Σωφρονίου του Αγιορείτου, της Μονής Τιμίου Προδρόμου Έσσεξ Αγγλίας (+11 Ιουλίου 1993)
Αρχιμ. Ζαχαρίας, Έσσεξ Αγγλίας
<http://www.pemptousia.gr/?p=12728>
- 26** Γέρον Δανιήλ Κατουνακιώτης (1846-1929)
Ιερομόναχος Γρηγόριος, Γέροντας Ιερού Ησυχαστηρίου Δανιηλαίων
<http://www.pemptousia.gr/?p=21864> (μέρος 1ο)
<http://www.pemptousia.gr/?p=21879> (μέρος 2ο)
- 34** Όσιος Διονύσιος ο Σταυροβουνιώτης (ο Α΄) ο πρώην Καυσοκαλυβίτης
Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαιδινός
<http://www.pemptousia.gr/?p=22210>

Ο άγιος Ιάκωβος Τσαλίκης της Μονής Οσίου Δαυΐδ στην Εύβοια (1920-1991)

Αρχιμ. Κύριλλος
Καθηγούμενος Οσίου Δαυΐδ Γέροντος

Ο π. Ιακώβος Τσαλίκης έζησε στην Ι. Μονή Οσίου Δαυΐδ του Γέροντος στην Εύβοια (1952-1991). Ανταποκρινόμενοι στην ευγενική και φιλάδελφη πρόσκληση του εγκρίτου περιοδικού ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ και παροτρυνόμενοι απ' την προτροπή του μακαριστού πλέον κι αυτού αγίου Γέροντος Παΐσιου, η οποία περιέχεται στον πρόλογο του βιβλίου του για τον Χατζή-Γιώργη, σύμφωνα με την οποία «οι απόγονοι πάντοτε έχουν ιερό καθήκον να γράφουν τα θεία κατορθώματα των αγίων Πατέρων της εποχής τους και τον φιλότιμο αγώνα τους για να πλησιάσουν τον Θεό», προσπαθήσαμε με τη βοήθεια του Θεού και επικαλούμενοι την ευχή του μακαριστού αγίου Γέροντος Ιακώβου, να γράψουμε, όσο το δυνατό πιο συνοπτικά, το κείμενο αυτό, το αφιερωμένο στη μνήμη του μακαριστού Γέροντος.

Η καταγωγή και η οικογένειά του

Ο μακαριστός Γέροντας Ιάκωβος γεννήθηκε την 5η Νοεμβρίου του 1920 στα ευλογημένα και ματωμένα χώματα της αγιοτόκου Μικράς Ασίας και συγκεκριμένα στο Λιβίσι της Μάκρης, μία μικρή πόλη απ' τις παραθαλάσσιες της Ιωνικής Γής, στο ύψος περίπου του Καστελλόριζου, από γονείς ενάρετους και ευσεβείς, τον Σταύρο Τσαλίκη και την Θεοδώρα, κόρη του Γεωργίου και της Δέσποινας Κρεμμυδά. Οι γονείς του Γέροντος γέννησαν εννέα παιδιά, αλλά στη ζωή αυτή επέτρεψε ο Θεός να μείνουν μόνον τρία.

Η οικογένεια του Γέροντος ήταν από τις πιο εύπορες οικογένειες της περιοχής, ο μεγάλος της όμως πλούτος ήταν η ευσέβειά της και η αγνή χριστιανική πίστη που είχε πολύ βαθιές ρίζες. Το γενεαλογικό δέντρο της είχε να καυχηθεί με την εν Χριστώ καύχηση επτά γενεές Ιερομονάχων, έναν αρχιερέα και έναν άγιο. Τα θλιβερά γεγονότα όμως της Μικρασιατικής Καταστροφής, οι θηριωδίες και τα εγκλήματα των αγριανθρώπων Νεοτούρκων και των Κεμαλικών σε βάρος των χιλιάδων Ελλήνων της Μ. Ασίας και του Πόντου, που είχαν ήδη αρχίσει από το 1915 και 1917 μέχρι το 1920, έπληξαν και την οικογένεια του Γέροντος Ιακώβου. Ο παππούς και νονός του, ο Γιώργης Κρεμμυδάς, άνθρωπος πραγματικά του Θεού, ο θείος του, ο γιατρός Χατζηδουλής, καθώς και άλλοι οικείοι του συνελήφθησαν απ' τους Τούρκους και στη διάρκεια της εξοντωτικής πορείας για τα τάγματα εργασίας στα βόρεια της Τουρκίας ξεψύχησαν κοντά στη Νίγδη απ' τα βασανιστήρια των άγριων και αιμοβόρων Τούρκων ζαπτιέδων – χωροφυλάκων – και στρατιωτών. Ο πατέρας του, Σταύρος Τσαλίκης, πιάστηκε αιχμάλωτος κι αυτός μαζί με τους υπόλοιπους άνδρες του Λιβισιού στις αρχές του 1922. Μετά από φοβερές κακουχίες, ατέλειωτες οδυνηρές οδοιπορίες και αναγκαστικές εργασίες σε ορυχεία, νταμάρια και αλλού, τον πήγαν στα μέρη της Τραπεζούντας και τον έβαλαν να χιτίζει νοσοκομείο.

Ο ξεριζωμός

Ο π. Ιάκωβος, δύο χρονών τότε παιδάκι, με τη γιαγιά του, τη μητέρα του, τα δύο του αδέρφια, τον Γιώργο τεσσάρων χρονών και την Αναστασία, σαράντα

μόλις ημερών, ξεριζώθηκαν κι αυτοί απ' την πατρίδα τους, το Λιβίσι, μαζί με τα υπόλοιπα γυναικόπαιδα και τους γέροντες, καταληστευμένοι και ταλαιπωρημένοι πολύ απ' τους Τούρκους, που είχαν γίνει πιά για τους Έλληνες μόνο μαχαιροβγάλτες, άρπαγες και βιαστές. «Θρήνος και κλαυθμός και οδυρμός πολύς...». Τα καράβια της προσφυγιάς που μετέφεραν τους Έλληνες πρόσφυγες, βασανισμένους από πείνα, δίψα και φείρα, «πιάσανε» στον Πειραιά. «Όταν κατεβήκαμε στο λιμάνι του Πειραιά», αφηγείτο ο ίδιος ο Γέροντας, «παρόλη τη νηπιακή μου ηλικία, θυμάμαι ότι ακούσαμε για πρώτη φορά στην ζωή μας κάποιους Έλληνες να βλαστημάνε τα Θεία. Τότε η γιαγιά μου είπε: “Πού ήρθαμε εδώ; Καλύτερα να γυρίσουμε πίσω να μας σκοτώσουν οι Τούρκοι, παρά να ακούμε τέτοια λόγια. Στη Μικρά Ασία δεν ξέραμε τέτοια αμαρτία». Τα λόγια αυτά της γιαγιάς του Γέροντος Ιακώβου φανερώνουν το πώς οι Μικρασιάτες ζούσαν τον Θεό.

Από τον Πειραιά το καράβι που μετέφερε και την οικογένειά του Γέροντα έφυγε για την Ιτέα, όπου εκεί τους κατέβασαν μαζί με τους υπόλοιπους πρόσφυγες και στη συνέχεια τους οδήγησαν ποδαρόδρομο σ' ένα χωριό της Άμφισσας, τον Άγιο Γεώργιο, όπου έμειναν μαζί με άλλες οικογένειες κάτω από δύσκολες συνθήκες, σε μία μακρόστενη αποθήκη για δύο χρόνια.

Η πρόνοια του Θεού έφερε μετά από δύο χρόνια στην περιοχή όπου ζούσαν τον πατέρα του Γέροντος για αναζήτηση εργασίας, ο οποίος είχε δραπετεύσει απ' τους Τούρκους, παρόλο που τον φύλαγαν σαν τα μάτια τους, γιατί τον είχαν ανάγκη για αρχιμάστορα, κι έτσι ξανάσμιξε με την οικογένειά του με θαυμαστό τρόπο.

Η κλίση του προς το Θεό

Ο Γέροντας Ιάκωβος, πέντε χρονών παιδάκι τότε, για παιχνίδι του είχε ένα κεραμιδάκι στο οποίο έβαζε καρβουνάκι απ' την πυροστιά που μαγειρεύαν και φάλλοντας «αλούγια – αλούγια» (αλληλουΐα), λιβάνιζε την οικογένειά του κι όλες τις προσφυγικές οικογένειες που έμεναν στην αποθήκη, έχοντας για χωρίσματα κουβέρτες που κρέμονταν ανάμεσά τους. Μένανε πάντα

στην αποθήκη, γιατί τους έδιναν υποσχέσεις ότι σε λίγο θα τους μεταφέρουν αλλού, θα τους δώσουνε χωράφια και θα τους φτιάξουνε σπίτια...

Ο μικρός Ιάκωβος δεν έβγαινε να παίξει καθόλου στον δρόμο, δεν μπορούσε να ακούει τα παιδάκια του χωριού και μαζί μ' αυτά και προσφυγόπουλα να λένε τις κακές λέξεις, έστω κι αν δεν τις καταλάβαινε. Προτιμούσε να πηγαίνει κάθε απόγευμα με τη γιαγιά και τη μητέρα του ν' ανάβουνε τα καντηλάκια και να βάζει τη γιαγιά του να του λέει για τους βίους των αγίων και για τους Ιερομόναχους της οικογένειάς τους.

Η εγκατάσταση στην Βόρεια Εύβοια

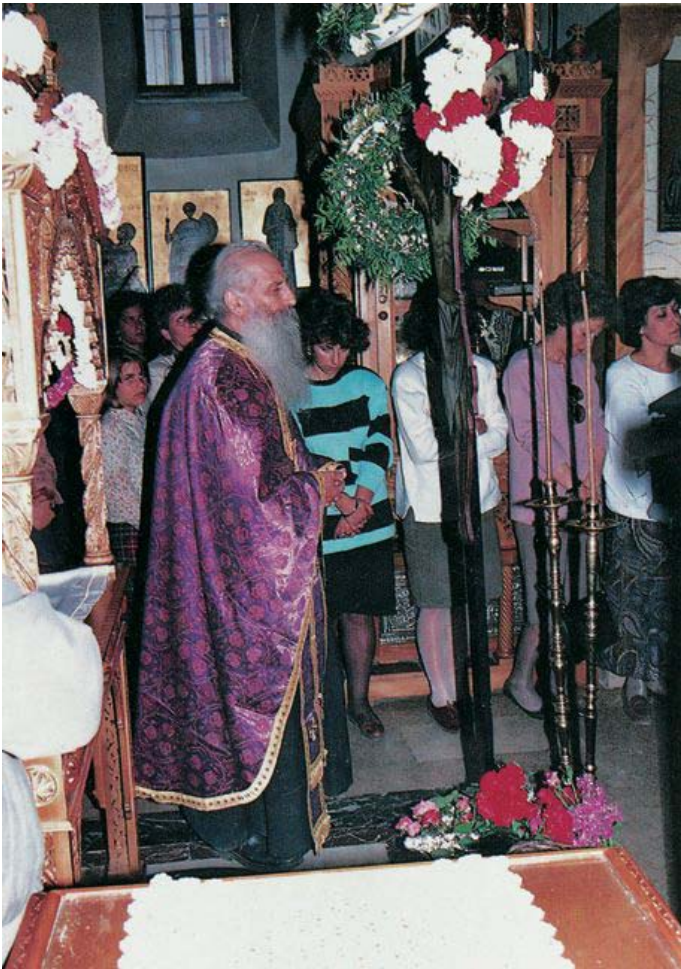
Στα τέλη του 1925 η οικογένεια του Γέροντος Ιακώβου μεταφέρθηκε μαζί μ' άλλους πρόσφυγες στην Βόρεια Εύβοια, στο χωριό Φαράκλα. Εγκαταστάθηκαν αρχικά σε κάτι σκηνές και μετά από δύο χρόνια σε μικρά σπίτια και καλλιεργούσαν κτήματα.

Ο πατέρας του Γέροντα ήταν και πολύ καλός τεχνίτης, χτίστης, κι ο κόσμος τον προτιμούσε και γι' αυτό συχνά έλειπε απ' το σπίτι. Έτσι, καθοριστικό ρόλο στη ζωή του Γέροντα Ιακώβου έπαιξε η προσωπικότητα της μητέρας του, Θεοδώρας. Στολισμένη εκείνη με τις αρετές της πίστεως, της ευσεβείας και της ελεημοσύνης, της εγκρατείας (νηστείας-σωφροσύνης), της εργατικότητας και της νοικοκυροσύνης, τις μετέδωσε με αγάπη και υπομονή στην απαλή ψυχή του παιδιού της, Ιακώβου. Του έμαθε επίσης να προσεύχεται και να κάνει πολλές μετάνοιες. Από έξι χρονών ο μικρός Ιάκωβος, χωρίς να ξέρει ακόμη γράμματα, είχε μάθει απ' έξω τα της Θείας Λειτουργίας και τα σιγόφελνε μόνος του, κάνοντας ελάχιστα λάθη. Τόση αγάπη δε απέκτησε στις μετάνοιες, ώστε ακόμη και τις Κυριακές που πήγαινε απ' τη νύχτα στην εκκλησία για να διακονήσει αρχικά στο ιερό κι αργότερα στο αναλόγιο, μέχρι να έλθει ο κόσμος έκανε συνέχεια μετάνοιες στρωτές.

Αφηγείτο σχετικά ο Γέροντας Ιάκωβος: «Κάποια Κυριακή πρωί με βρήκε ο ιερέας να κάνω μετάνοιες στο ιερό και μου είπε: Παιδί μου Ιάκωβε, σήμερα Κυριακή, ημέρα αναστάσιμη, ανέστη ο Κύριος, δεν κάνουν μετάνοιες». Κι εγώ του απάντησα: «Κάνω μετάνοιες πάτερ, γιατί η μητέρα μου έτσι με έμαθε».

Έλεγε επίσης ο Γέροντας: «Όταν λειτουργούσε ο παπάς του χωριού, την ώρα που οι ψάλτες έφαλλαν “Οι τα χερουβείμ μυστικώς εικονίζοντες...”, εγώ άκουα φτερουγίσματα γύρω απ' την αγία Τράπεζα». «Ο παπάς», έλεγε ο Γέροντας, «νόμιζα ότι δεν έχει σώμα. Είναι άγγελος. Έλεγα έχει δύο κόκκαλα στους ώμους, σαν κρεμάστρα και κρέμονται τα ράσα απ' εκεί».

Έτσι, έβλεπαν την ιερωσύνη τα παιδικά μάτια της αγνής ψυχής του. Έβλεπε τον ιερέα σαν επίγειο άγγελο, που λειτουργεί με τα Χερουβείμ και τα Σεραφεείμ. Κι έτσι στ' αλήθεια τα θεία πράγματα είναι.

Η αγάπη του για την εκκλησιαστική ζωή

Η αγάπη του μικρού Ιακώβου για τα προσκυνητήρια και τα εξωκλήσια τον έκανε να επισκέπτεται τακτικά και το εξωκλήσι της αγίας Παρασκευής, σ' ένα λόφο λίγο έξω απ' το χωριό, που στα πρώτα χρόνια λειτουργούσε εκεί και το σχολείο του. Ανάβοντας τα καντήλια και περιποιούμενος τον ναό της, είχε την ευλογία, παιδάκι τότε οκτώ – εννέα ετών, να δει αρκετές φορές ολοζώντανη την αγία. Υπακούοντας σε συμβουλή της μητέρας του, ζήτησε απ' την αγία σε μία από τις εμφανίσεις της «νά του πεί, να του δώσει την τύχη του». Και η αγία Παρασκευή του είπε: «άκουσέ με, Ιάκωβε. Θα δείς δόξες πολλές, πολύς κόσμος θά 'ρχεται να σε δει, πολλά χρήματα θα περάσουν απ' τα χέρια σου, αλλά δεν θα μείνουν». Και πράγματι όλα αυτά επαληθεύτηκαν.

Το μεγάλο δώρο της πίστεως και η ταπείνωση του μικρού Ιακώβου, καθώς και οι προσευχές της οσίας μητέρας του ήταν αιτία, ώστε ο Γέροντας Ιάκωβος από παιδί να έχει μία ζωντανή, μία θαυμαστή πραγματικά σχέση με την Παναγία μας και τους αγίους μας. Έτσι, πολύ απλά, πολύ φυσικά, είδε να τον ευλογεί και να τον θεραπεύει από δύσκολη ασθένεια ο άγιος Χαραλάμπης, του οποίου είχαν στο σπίτι τους μία μικρή ασημένια εικόνα θαυματουργή από τη Μικρά Ασία, πατρογονικό κειμήλιο έως εξακοσίων ετών. Το ίδιο απλά και φυσικά

κά προσέτρεξε λίγο αργότερα στη χάρη της Παναγίας μας και την παρακάλεσε με κλάματα, της μίλησε όπως το παιδί στη μητέρα του μπροστά στη θαυματουργή της εικόνα της επωνομαζόμενης Ξενιάς, την οποία είχαν φέρει για προσκύνημα σε διπλανό χωριό, και είδε την Παναγία μας να του θεραπεύει σχεδόν αμέσως τα πληγωμένα πέλματα των ποδιών του, απ' τα οποία έτρεχαν υγρά και με τα οποία είχε κάνει μαρτυρική πορεία δύο ωρών για να την προσκυνήσει.

Η αγία ζωή του μικρού Ιακώβου έκανε τους συγχωριανούς του, αλλά και τους κατοίκους των γύρω χωριών, όπου πήγαινε είτε ως μαστορόπουλο, βοηθός του πατέρα του, είτε για να ψάλλει με τη μελωδική και επιβλητική φωνή του στις γιορτές τους, να τον σέβονται και να τον υπολογίζουν ως παιδί της εκκλησίας, παιδί του Θεού. Κι έγινε η καταφυγή τους. Απ' τα εννέα του χρόνια και μετά όλοι τον είχαν για γιατρό. Ο ίδιος ο Γέροντας, χαριτολογώντας, έλεγε αργότερα: «Εγώ δεν ήξερα τίποτα. Είχα μία Σύνοψη και ό,τι προσευχή έβρισκα τους διάβαζα, τους σταύρωνα, τους ράντιζα με αγιασμό και γινόντουσαν καλά». Από μικρό λοιπόν παιδί ήταν στην υπηρεσία του Θεού και μάλιστα προικισμένο με το χάρισμα το ιαματικό, αλλά και το προορατικό, αφού με την καθαρότητα καρδιάς και νου που είχε αποκτήσει με την άσκηση και την προσευχή, προέβλεπε τα μεγάλα κακά που πλησίαζαν λόγω του Ελληνοϊταλικού και του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού όπου πήγαινε είχε σ' όλες τις τάξεις άριστη επίδοση. Εντυπωσίαζε δε τόσο πολύ και για την συμπεριφορά του, ώστε τον μικρό Ιάκωβο τον σεβότανε κι ο δάσκαλος, που μαζί με τον Επιθεωρητή επέμεναν στους γονείς του να τον στείλουν στη Χαλκίδα στο Γυμνάσιο, για να συνεχίσει τη μόρφωσή του και να μην αδικηθεί ένα τέτοιο μυαλό. Ο πατέρας του όμως, φοβούμενος μήπως το παιδί του κινδυνέψει ποικιλοτρόπως απ' τις παγίδες της κοινωνίας, δεν το επέτρεψε.

Έμεινε έτσι ο νεαρός Ιάκωβος στο χωριό και δούλευε στα χωράφια τα δικά τους και σε ξένα για μεροκάματο. Έπειτα ο πατέρας του τον πήρε μαζί του βοηθό στα χτισίματα.

Τα πρώτα βήματά του στην άσκηση

Ο Ιάκωβος, το παιδί των 13 και 14 ετών, έγινε σιγά-σιγά ένας μικρός ασκητής. Όλη μέρα στη δουλειά, για το μεροκάματο ή για τις εξυπηρετήσεις των συγχωριανών του, που όλους τους συμπονούσε πολύ και δεν έλεγε όχι σε όποιον και όπου του ζητούσε χέρι βοήθειας, και το βράδυ στο σπίτι στην προσευχή και στις μετάνοιες. Στις νυχτερινές μετάνοιες που στην ηλικία των 15-16 ετών έφτανε τις δύο χιλιάδες και περισσότερες. Αλλά και στο θέμα της νηστείας εβίαζε πολύ τον εαυτό του. Για μεγάλα διαστήματα, όχι συνεχή, από την Κυριακή το απόγευμα μέχρι το Σάββατο που πήγαινε να λειτουργηθεί, δεν έτρωγε τίποτα. Μεταλάμβανε, έπαιρ-

νε αντίδωρο και μετά έτρωγε λίγο προσφάι. Την Κυριακή έτρωγε κανονικά. Στην περίοδο της Κατοχής όμως απ' την άσκηση, αθέλητα, κινδύνεψε δύο-τρεις φορές η υγεία του, γιατί συνέβη μετά την εβδομάδα της αφαγίας του να βρεθούν πεινασμένα παιδιά τη μια φορά και ανήμποροι γέροι την άλλη, τους έδωσε ό,τι είχε να φάει για τρεις-τέσσερις ημέρες και ο ίδιος έμεινε χωρίς τίποτα.

Δεν έλειπαν βέβαια και οι ειρωνείες και τα πειράγματα από ορισμένους συγχωριανούς. Αλλά ο νεαρός Ιάκωβος ούτε απαντούσε, ούτε ανταπέδιδε. Η φράση «ευχαριστώ μπάρμπα-Γιώργη» έμεινε παροιμιώδης στο χωριό Φαράκλα και στην ευρύτερη περιοχή. Ήταν η απάντηση του νέου τότε Ιακώβου προς κάθε χυδαία βρισιά του συγχωριανού του μπάρμπα-Γιώργη, ο οποίος ενώ του είχε κλέψει τη σειρά στο πότισμα των χωραφιών, τον έβριζε χυδαία, όταν ο νέος Ιάκωβος διεκδίκησε τη σειρά του.

Στις μαύρες μέρες του 1942, παλληκάρι τότε είκοσι δύο ετών, ο Γέροντας Ιάκωβος πέρασε ένα μεγάλο πόνο και μια μεγάλη λύπη απ' την κοίμηση της μητέρας του Θεοδώρας, με την οποία είχε πολύ μεγάλο φυσικό και πνευματικό σύνδεσμο και η οποία εκοιμήθη μ' ένα θάνατο αληθινά οσιακό, προγνωρίζοντάς τον από ειδοποίηση του αγγέλου της τρεις μέρες πριν την κοίμησή της.

Η μετά θάνατον όμως εμφάνισή της στον ύπνο του και οι νουθεσίες που του έδωσε ενδυνάμωσαν και παρηγόρησαν την ψυχή του. Συνέχισε έτσι την ίδια ασκητική ζωή μέχρι την ηλικία των είκοσι επτά ετών, οπότε τον πήραν στρατιώτη, καθυστερημένα βέβαια, λόγω του ότι είχε κηρυχθεί ο πόλεμος, υπήρχαν ανώμαλες καταστάσεις, Κατοχή, ανταρτοπόλεμος και δεν τους είχανε καλέσει.

Η στρατιωτική θητεία του

Η εποχή που πήγε στρατιώτης (1947) ήταν η περίοδος του εμφυλίου και αδελφοκτόνου πολέμου στην πατρίδα μας. Με την πίστη του στον Θεό, τις προσευχές και τις δεήσεις του, έχοντας πάντοτε μαζί του το θαυματουργό εικονισματάκι του αγίου Χαραλάμπη, με τον σεβασμό και την πειθαρχία προς τους ανωτέρους του, την εργατικότητα και τη σεμνότητά του, ξεπέρασε τις ποικίλες δυσκολίες και δοκιμασίες που αντιμετώπισε κατά τη διάρκεια της τριετούς στρατιωτικής του θητείας, αρχικά στο Βόλο κι ύστερα στον Πειραιά. Δεν «συσχηματίσθηκε» ποτέ με άτοπες και απρεπείς επιθυμίες ορισμένων συστρατιωτών του και γι' αυτό είχε, τουλάχιστον στην αρχή, να πολεμήσει με τα πειράγματα και τη χλεύη τους. Με την ενάρετη όμως ζωή του edίδαξε πολλούς και στο τέλος όλοι τον αγάπησαν, γιατί στις δυσκολίες και στις αρρώστιές τους ήταν πάντα δίπλα τους.

Ο Γέροντας Ιάκωβος συνέχισε και στο Στρατό την άσκησή του. Ουδέποτε κατά τη διάρκεια της θητείας του έφαγε λαδερό φαγητό τις Τετάρτες και τις Παρασκευές, καθώς και τις Σαρακοστές των Χριστουγέννων και του Πάσχα. Αυτό βέβαια γινόταν με μεγάλες θυσίες...

Η ευχαρίστησή του ήταν μεγάλη που πήγαινε και προσκυνούσε όλους τους μεγάλους ναούς και τα εκκλησιάκια που υπήρχαν στη διαδρομή απ' τον Πειραιά μέχρι την Αθήνα. Αυτό γινόταν με καθημερινή σχεδόν πεζοπορία, η οποία βέβαια άφησε τα σημάδια της που φάνηκαν αργότερα.

Οι ευχές που του ζήτησαν επίμονα να διαβάσει στο σπίτι ενός εφέτη στην Αθήνα και οι προσευχές που έκανε, όντας ακόμη στρατιώτης, ελευθέρωσαν την οικογένεια απ' τον δαίμονα, τον οποίο η σύζυγος του εφέτη είδε με τη μορφή μαύρου φοβερού σκύλου που έβγαινε απ' το σπίτι της, λέγοντάς της: «Μ' έδιωξε εκείνος ο κοκκαλιάρης». Τέτοιες ευεργεσίες έγιναν και χάριν άλλων.

Απολύθηκε απ' τις τάξεις του Στρατού τριάντα και πλέον ετών κι αφού αποκατέστησε την αδελφή του, κατά την εντολή της μητέρας του, έχοντας ζήσει «ευαγγελικώς» στον κόσμο, ακολούθησε τη μοναχική ζωή, που από μικρός ολόψυχα επόθησε.

Αρχική επιθυμία του π. Ιακώβου ήταν να πάει στους Αγίους Τόπους κι εκεί να ζήσει στην Έρημο ως Ασκητής. Θεώρησε όμως καλό πριν ξεκινήσει για τους Αγίους Τόπους να επισκεφθεί το μοναστήρι του Όσιου Δαυίδ, για να ζητήσει τη βοήθεια και τη μεσιτεία του οσίου.

Η ολοζώντανη όμως εμφάνιση ενώπιον του με την άφιξή του εκεί του ίδιου του οσίου Δαυίδ που τον υποδέχθηκε και η ουράνια και παραδείσια πολιτεία των ασκητών που είδε μπροστά του σε όραμα, αντί του παλαιού και ερειπωμένου Μοναστηρίου που υπήρχε στην πραγματικότητα, τον έκαναν να υποσχεθεί στον Άγιο, ότι θα παραμείνει στη Μονή, όπως και παρέμεινε. Την εποχή εκείνη ζούσαν στη Μονή τρία γεροντάκια με το ιδιόρρυθμο σύστημα. Ηγούμενος ήταν ο μακαριστός αρχιμανδρίτης Νικόδημος Θωμάς, άνθρωπος ενάρετος, ηθικός και πολύ ελεήμων, εργασθείς με πολύ ζήλο για την αναστήλωση της Μονής.

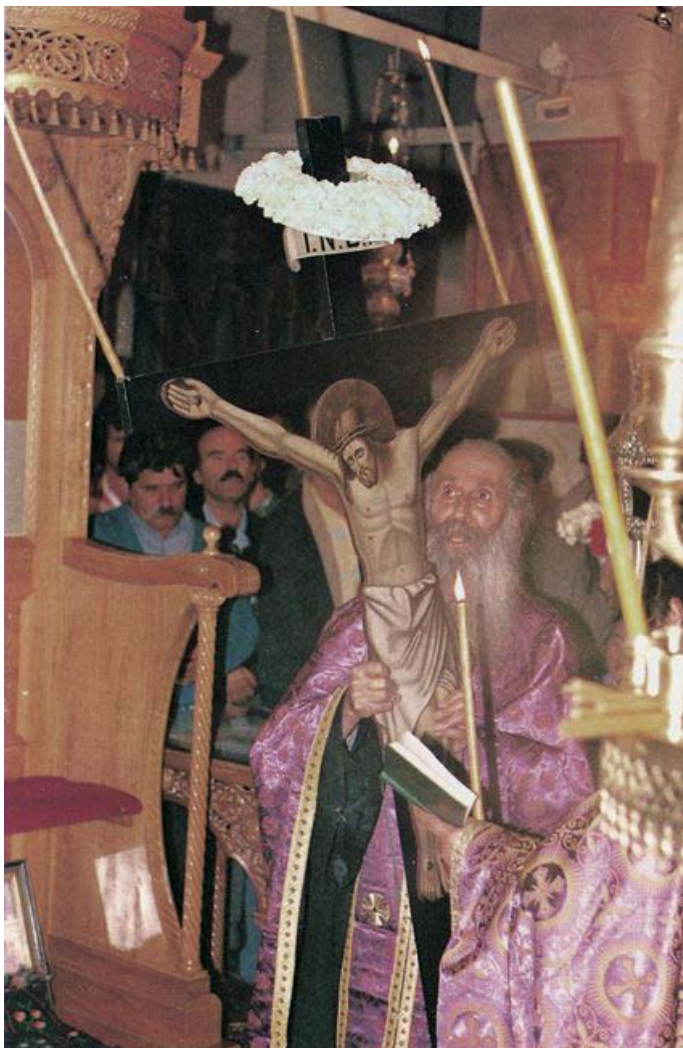
Η μοναχική ζωή του Γέροντα Ιακώβου

Ο πατήρ Ιάκωβος ξεκινώντας τη μοναχική ζωή έβαλε αρχή απαράβατη την υπακοή και δεν έκανε τίποτα χωρίς ευλογία του ηγουμένου, την οποία για να λάβει απαιτείτο πολλές φορές να κάνει κοπιαστικές πορείες τεσσάρων και πέντε ωρών, αφού ο Γέροντάς του ασκώντας και εφημεριακά καθήκοντα ευρίσκετο συχνά στην κωμόπολη της Λίμνης.

Η αγόγγυστη υπακοή αυτή του π. Ιακώβου και ο πύρινος ζήλος με τον οποίο εργαζόταν στην πνευματική και σωματική εργασία μέσα στη Μονή εκίνησαν το φθόνο του μισόκαλου διαβόλου, ο οποίος αρχικά ξεσήκωσε τους παλαιούς ιδιόρρυθμους πατέρες εναντίον του. Θλίψεις, πικρίες και δοκιμασίες πολλές επέτρεψε ο Θεός και τον βρήκαν εξ αιτίας της συμπεριφοράς των πατέρων αυτών. Όμως δεν κάμφθηκε, συνέχισε τον αγώνα του.

Δοκιμασίες και πειρασμοί

Από την άλλη είχε να αντιμετωπίσει τη δοκιμασία της απίστευτης φτώχειας της Μονής, εκείνης της εποχής και του ερειπωμένου παγωμένου κελιού του με τα χαλασμένα παντζούρια που από τις χαραμάδες τους στους βαρείς χειμώνες ο αέρας περνούσε το χιόνι μέσα, και με τα τρύπια πατώματα, που από κάτω τους βάζανε τα γίδια της Μονής. Ακόμη η στέρηση απολύτως αναγκαίων αγαθών και των χειμερινών ακόμη ρούχων και παπουτσιών τον έκαναν με τις βροχές, τους πάγους και το πολύ χιόνι να τρέμει σύγκορμος και να αρρωσταίνει συχνά. Όλες αυτές οι ταλαιπωρίες στιγμάτιζαν το σώμα του, καμμιά όμως δεν βρήκε την ψυχή του, καμμιά δεν πείραζε το πνεύμα του.

Ο άγιος Ιάκωβος Τσαλίκης της Μονής Οσίου Δαυίδ στην Εύβοια (1920-1991)

Αλλά κι ο σατανάς δεν έπαυε να τον πολεμά βάζοντας όλη την τέχνη του και χρησιμοποιώντας όλα τα τεχνάσματά του. Δεν αρκούσαν στον πνευματικό, τον αόρατο πόλεμο όπου τσακιζόταν πάνω στην υπακοή, την προσευχή, την πραότητα και την ταπεινώση του Γέροντα, αλλά τον πολέμησε και αισθητά, ορατά. Δεκαοκτώ δαίμονες κάποια φορά με διάφορες μορφές σαν άνθρωποι, σαν πίθηκοι κ.ά., όρμησαν επάνω του την ώρα που εργαζόταν και από τα χτυπήματά τους και τα βασανιστήριά τους τον άφησαν μισοπεθαμένο, όταν μπόρεσε πια και απελευθέρωσε το χέρι του κι έκανε το Σταυρό του. Το ίδιο επανέλαβαν κι άλλη φορά λιγότεροι στον αριθμό δαίμονες.

Άλλοτε πάλι οι δαίμονες για να τον τρομοκρατήσουν εμφανίστηκαν με μορφή χιλιάδων, αναρίθμητων σκορπιών μέσα στη σπηλιά στο Ασκητήριο του οσίου Δαυίδ, όπου ο Γέροντας μιμούμενος τον όσιο Δαυίδ πήγαινε συχνά τις νύχτες να προσευχηθεί, βοηθούμενος στη νυχτερινή μετάβαση του εκεί από ένα φωτεινό αστέρι που του φώτιζε το μονοπάτι, που δεν ήταν τίποτα άλλο παρά Άγγελος Κυρίου σταλ-μένος για τη διακονία αυτή, ως απάντηση του Θεού στο σχετικό αίτημα της προσευχής του.

Ο π. Ιάκωβος δεν πτοήθηκε. Μόλις αντιλήφθηκε ότι επρόκειτο για δαιμονική ενέργεια, έθεσε όριο ατούς σκορπιούς κι αυτοί δεμένοι από την εντολή του δεν πέρασαν τον κύκλο που χάραξε γύρω τους ο Γέροντας. Σημάδι αυτό ότι ο Θεός είχε δώσει στον πιστό του δούλο την εξουσία να χρησιμοποιεί κάτι από τη θεία δύναμή Του, από τις θείες ενέργειές Του.

Ο πατήρ Ιάκωβος σε όλες αυτές τις δοκιμασίες και τους πειρασμούς αλλά και σε πολλούς άλλους αντέταξε την ακλόνητη πίστη του στο Θεό και τη θεία αγάπη του προς τον όσιο Δαυίδ, την πραγματικά ιώβειο υπομονή του και την άκαμπτη καρτερία και πραότητά του, την απόλυτη υπακοή και ταπεινώσή του, την αδιάλειπτη προσευχή και την άπειρη αγάπη του προς όλους.

Το Γραφικό: «Η Βασιλεία του Θεού βιάζεται και βιάσται αρπάζουσιν αυτήν» εφαρμόστηκε πλήρως από το Γέροντα. Η βία που ασκούσε στον εαυτό του στο καθετί ήταν το κύριο χαρακτηριστικό του. Δεν συγκατέβαινε εύκολα στον εαυτό του. Αλλά και η ευθύτητά του ήταν μοναδική, ήταν άνθρωπος του «ναι, ναι» και του «ου, ου», και η νηστεία του επίσης υπεράνθρωπη.

Η ιερατική ζωή του

Ο Θεός αξίωσε τον π. Ιάκωβο και του μεγάλου χαρίσματος της ιεροσύνης. Ο ίδιος ο μακαριστός Γέροντας έλεγε χαρακτηριστικά: Έγώ ποτέ στη ζωή μου δεν επεθύμησα θέσεις και αξιώματα, ούτε και φαντάστηκα κατά διάνοιαν ότι ήταν δυνατόν να αξιωθώ τέτοιας τιμής. Δέχτηκα μόνον από υπακοή προς το Γέροντά μου και από σεβασμό προς τον άγιο εκείνον επίσκοπο Χαλκίδος, το μακαριστό Γρηγόριο».

Η χειροτονία του σε διάκονο έγινε στις 18 Δεκεμβρίου του 1952 στο εκκλησάκι της Αγίας Βαρβάρας στη Χαλκίδα και σε ιερέα την επομένη 19 Δεκεμβρίου στο παρεκκλήσι του Επισκοπείου. Ο μητροπολίτης είπε στον π. Ιάκωβο μετά τη χειροτονία του ένα λόγο προφητικό: «Και συ παιδί μου, θά αγιάσεις. Να συνεχίσεις με τη δύναμη του Θεού και θα σε ανακηρύξει σάγιο η Εκκλησία».

Πνευματικά γεγονότα της ζωής του

Ο π. Ιάκωβος μέσα στο ναό κατά τη διάρκεια της θείας Λατρείας ζούσε ως ιερέυς πολλά πνευματικά γεγονότα. Γινόταν επίγειος άγγελος «συλλειτουργών», όπως ο ίδιος έλεγε σε ορισμένα πρόσωπα, με Χερουβείμ και Σεραφείμ και με Αγίους. Στην αγία προσκομιδή είδε και άγγιξε το ίδιο το πανάγιο Αίμα του Κυρίου, την ώρα που ετοιμαζόταν να καλύψει τα Τίμια Δώρα. Εκεί, άλλοτε, είδε Αγγέλους Κυρίου να παραλαμβάνουν τις μερίδες των μνημονευομένων και να πηγαίνουν να τις εναποθέτουν σαν προσευχές στο θρόνο του Δεσπότη Χριστού. Άλλοτε είδε «πνευματικώ τω τρόπω», όπως ο ίδιος έλεγε, κεκοιμημένους να του εμφανίζονται κατά κάποιον τρόπο με τη χούφτα ανοιχτή και να του ζητούν να βγάλει μερίδα υπέρ αυτών, υπέρ αναπαύσεως των ψυχών τους, κι όταν το έκανε τους έβλεπε να πηγαίνουν στον τόπο τους αναπαυμένοι. Ένα φωτεινή αστέρα είδε άλλοτε να στέκεται επάνω από το κεφάλι ευλαβούς ιερέως που είχε επισκεφθεί τη Μονή και λειτουργούσε, τήν ώρα που έθετε τον αστερίσκο επάνω του Αμνού κατά την κάλυψη των Τιμίων Δώρων. Πνευματικά γεγονότα τέτοια ανάλογα υπάρχουν πολλά, όλα αυτά, μεγάλες δωρεές του Θεού προς τον εκλεκτό του δούλο Ιάκωβο.

Ως πνευματικός πατέρας διέπρεψε. Κανένας δεν έφευγε από το πετραχήλι του χωρίς να είναι αναπαυμένος και ευχαριστημένος. Με την πολλή του αγάπη θυσιαζόταν για όλους και παρόλο που, ιδίως τα τελευταία χρόνια, υπέφερε από πολλές αρρώστιες σε κανέναν δεν είπε: «δέν μπορώ να σε δω, να ακούσω το πρόβλημά σου». Ο κόσμος», έλεγε στη συνοδιά του, «ούτε να φάει ζητάει, ούτε να πιει, ζητάει την αγάπη μας. Αν μπορούμε αυτό να το κάνουμε θα επιτύχουμε στη ζωή μας ως μοναχοί».

Από το 1975, οπότε με θεοφώτιστη απόφαση του σεβασμιωτάτου μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσόστομου ανέλαβε την ηγουμενία και «ο λύχνος ετέθη επί την λυχνίαν», αποκαλύφθηκαν εξ ανάγκης τα πολλά του χαρίσματα που αγωνιζόταν επιμελώς να κρύβει. Η φήμη της Μονής για τα θαύματα του οσίου Δαυΐδ, τον αγιασμένο ηγούμενο της π. Ιάκωβο, τον ανύστακτο κόπο και την αβραμιαία φιλοξενία των πατέρων της διαδόθηκε σιγά-σιγά παντού και πλήθη πιστών από την Ελλάδα και το εξωτερικό κατέφθαναν στη Μονή, η οποία έτσι αναδείχθηκε, όπως γράφτηκε, «κυψέλη πνευματικής ζωής και φάρος Ορθοδοξίας, πανελλήνιο προσκύνημα, πανορθόδοξη αναφορά του αιώνα μας».

Από τα πενήντα πέντε χρόνια του και μετά παρεχώρησε ο θεός κι ο πατήρ Ιάκωβος πέρασε εκτός των άλλων δοκιμασιών και πολλές και επώδυνες ασθένειες. Έλεγε χαρακτηριστικά ο μακαριστός Γέροντας «πήρε ο εωσφόρος την άδεια να πειράξει το σώμα μου». Αυτό είπε αποκαλυπτικά και το δαιμόνιο μέσω μιας δαιμονισμένης φανερώνοντας και τις παθήσεις που είχε ο Γέροντας, τις όποιες μόνο ο ίδιος ήξερε. Κι ο Γέροντας συνέχιζε λέγοντας: Έμένα που ποτέ άνθρωπος δεν με είδε γυμνό, εκτός από τη μητέρα μου όταν ήμουν παιδάκι, παραχώρησε ο Θεός να με δουν οι γιατροί και οι νοσοκόμοι και να με χειρουργήσουν επανειλημμένως. Έγινα θέατρο αγγέλους και ανθρώπων».

Δεν ήταν λίγες οι φορές βέβαια που οι Άγιοι, όπως ο όσιος Δαυΐδ, ο όσιος Ιωάννης ο Ρώσος, οι άγιοι Ανάργυροι, η αγία Παρασκευή, επενέβησαν μετά από παρακλήσεις του και τον βοήθησαν στις ασθένειες του χαρίζοντας του την ίαση και την υγεία.

Η τελευταία δοκιμασία με την υγεία του που τελικά οδήγησε το Γέροντα στην άλλη ζωή ήταν η πάθηση της καρδιάς του, η οποία προέκυψε εξ αίτιας κάποιου πειρασμού που πέρασε.

Τα πνευματικά χαρίσματα του Γέροντα

Ο μακαριστός Γέροντας Ιάκωβος έζησε οσίως σαράντα περίπου χρόνια στη Μονή του Οσίου Δαυΐδ, έχοντας προηγουμένως ζήσει «ευαγγελικώς» στον κόσμο τριάντα δύο χρόνια. Δούλεψε στον Κύριο τηρώντας από τη νεότητα έως το γήρας ίση την προθυμία της ασκήσεως. Μιμήθηκε τον όσιο Δαυΐδ, και βάδισε στα ίχνη του. Οι ασκητικοί του αγώνες ήταν εφάμιλλοι των παλαιών οσίων που αναφέρονται στα Γεροντικά, αλλά και οι εναντίον του επιθέσεις, πνευματικές και αισθητές, του Σατανά, οι ποικίλοι πειρασμοί, δοκιμασίες και κακοπάθειές του ήταν ανάλογες με αυτές που αντιμετώπισαν πολλοί θεοφόροι Πατέρες.

Όσο όμως μεγάλωναν οι δοκιμασίες, οι ασθένειες και τα βάσανα του, τόσο ο Θεός τον χαρίωνε με σπάνια πνευματικά χαρίσματα, όπως της διοράσεως και προοράσεως, της διακρίσεως και της παραμυθίας, και τόσο περισσότερες ήταν οι θεοπτείες που είχε και οι

θεοσημείες που επιτελούσε με την προσευχή του, αλλά και τόσο μεγαλύτερη γινόταν η ακτινοβολία του.

Στη Μονή προσέρχονταν για να τον δουν εκατοντάδες απλοί άνθρωποι του λαού, αλλά και πατριάρχες και αρχιερείς, κληρικοί κάθε βαθμού και μοναχοί, άρχοντες και ανώτατοι δικαστές, καθηγητές Πανεπιστημίου και επιστήμονες. Όλοι φεύγοντας από τη Μονή κι έχοντας δει το Γέροντα Ιάκωβο αισθάνονταν ότι έφευγαν από ένα είδος Παραδείσου.

Ο καθένας εύρισκε κοντά στο Γέροντα τη βοήθεια που χρειαζόταν. Οι πονεμένοι εύρισκαν με τους παραμυθητικούς του λόγους την παρηγοριά και την ανακούφιση, οι δαιμονισμένοι εύρισκαν με τις ευχές του την απελευθέρωση από τα δαιμόνια και τη θεραπεία τους, οι ασθενείς εύρισκαν με την παρηγορία της προσευχής του την ίαση και την υγεία, οι ταλαιπωρημένοι από τα διάφορα βιοτικά προβλήματα τους εύρισκαν με την ευλογία του την αναψυχή, την ψυχική τους ισορροπία, την ενδυνάμωση, τη λύση των προβλημάτων τους. Οι φτωχοί εύρισκαν με τη συνεχή και αγόγγυστη ελεημοσύνη του τη λύτρωση από τη θλίψη της φτώχειας και την απελευθέρωση από τα βάρη των χρεών τους. Πολλά άτεκνα ζευγάρια μετά την προσευχή, τις ευχές και την ευλογία του αποκτούσαν τέκνα χαριτωμένα. Αλλά και για όσους είχαν τα κατάλληλα μάτια να δουν, η παρουσία και μόνο του Γέροντα, η θεωρία του, αποτελούσε ευλογία Θεού, φανέρωση των θείων ενεργειών, παρουσία του Θεού στη γή.

Ιδού τί αναφέρει σχετικώς στην από 14.2.1994 επιστολή του προς την Ιερά Μονή του Οσίου Δαυΐδ ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος: «...Διά τον μακαριστόν Γέροντα με την φωτεινή μορφήν ισχύει εκείνο το οποίον έγγραφεν ο ιερός Χρυσόστομος διά τον άγιον Μελέτιον Αντιοχείας: “Ου γαρ διδάσκων μόνον, ουδέ φθηγόμενος, αλλά και ορώμενος απλώς, ικανός η άπασαν αρετής διδασκαλίαν εις την των ορώντων ψυχήν είσαγαγείν”».

Η οσιακή κοίμησή του

Αντάξια της θαυμαστής ζωής του ήταν και η οσιακή κοίμησή του Γέροντα, την οποία προγνώριζε, γι' αυτό και παρακάλεσε αγιορείτη ιεροδιάκονο που εξομολόγησε το πρωί της 21ης Νοεμβρίου 1991, εκείνης της τελευταίας ημέρας της επιγείου ζωής του να μείνει στο Μοναστήρι ως το απόγευμα για να τον «ντύσει». Και πράγματι στις 4.17' το απόγευμα σαν πουλάκι παρέδωσε το πνεύμα. Ο μακαριστός Γέροντας άφησε το φθαρτό αυτό κόσμο του πόνου κι έφυγε για την αιώνια ανάπαυση, στο Θεό.

Το λείψανο του ήταν λαμπερό, εύκαμπτο, ζεστό, όσιακό και η ιαχή που έβγαινε από τα χείλη χιλιάδων ανθρώπων «άγιος άγιος... είσαι άγιος» αποτελούσε μία ομόφωνη μαρτυρία της συνείδησης των πιστών για το μακαριστό πλέον Γέροντα Ιάκωβο.

Αλλ' ο άγιος Γέροντας συνεχίζει και μετά την όσιακή κοίμησή του, όπως το ομολογούν εκατοντάδες πιστοί να τους ευεργετεί με την παρηγορία που έχει στο Θεό. Στη Μονή του Οσίου Δαυΐδ υπάρχουν τουλάχιστον τριακόσιες μαρτυρίες* πιστών, που ο Γέροντας Ιάκωβος τους βοήθησε. Οί μαρτυρίες αυτές, που περιέχονται σε επιστολές των ίδιων των ευεργετηθέντων η κατεγράφηκαν μετά από προφορικές διηγήσεις τους, έχουν σχέση με θεραπείες, ευεργετικές επεμβάσεις, η μεταθανάτιες εμφανίσεις του Γέροντα.

Η παρηγορία του π. Ιακώβου στο Θεό Σύγχρονες μαρτυρίες

1. Ο ιερέυς π. Ιωάννης Βερνέζος, εφημέριος του Προσκυνηματικού Ιερού Ναού του Αγίου Ιωάννου του Ρώσου στο Προκόπι της Εύβοιας ανέφερε τα εξής: Είχα ένα ογκίδιο στο δεξί μου χέρι. Εκτός των κινδύνων που έκρυβε, ήταν και αντιαισθητικό. Γι' αυτό, όταν οι χριστιανοί μου φιλούσαν το χέρι, το κάλυπτα με το ράσο μου Την ημέρα της κηδείας του Γέροντος Ιακώβου (22.11.1991) παρεκάλεσα το Γέροντα για το θέμα αυτό. Και καθώς ασπαζόμουν το ιερό σκήνωμα του, ακούμπησα το χέρι μου πάνω στο λείψανο του. Από εκείνη τη στιγμή το ογκίδιο άρχισε να υποχωρεί, ώσπου εξαφανίστηκε. Μεγάλη η χάρη του οσίου Γέροντα. Ας έχουμε την ευχή του!».

2. Η κ. Ανδρομάχη Πασχάλη, κάτοικος Λίμνης Ευβοίας, σε επιστολή που έστειλε στη Μονή γράφει τα εξής: «Στις 18 Νοεμβρίου 1993 παρουσιάστηκε στην άκρη της γλώσσας μου ένα μικρό κεράτινο ογκίδιο. Περνώντας οι μέρες αυτό μεγάλωσε, κρεμόταν μπροστά στη γλώσσα μου και με ενοχλούσε στην ομιλία, την ώρα που έτρωγα και όταν έπινα νερό. Πέρασαν δυο μήνες από την ημέρα που το πρωτοείδα, το ογκίδιο εξακολουθούσε να υπάρχει και η ψυχολογική μου κατάσταση ήταν πολύ άσχημη. Μέσα στη μεγάλη ψυχολογική ένταση που βρισκόμουν, κι ενώ σκεπτόμουν ότι από Δευτέρα έπρεπε να πάω στην Αθήνα για γιατρό, άρχισα να λέω το πρόβλημα μου στον παππού-Ιάκωβο κοιτάζοντας μία μικρή φωτογραφία του που είχα απέναντι στο τραπέζι μου. Τον παρακάλεσα να με βοηθήσει, να μην αρχίσω τις ατέλειωτες εξετάσεις στους γιατρούς που χρειάζονται για τέτοιου είδους περιστατικά και κατά τις δυο τα μεσάνυχτα ανέβηκα για ύπνο στο δωμάτιο μου. Το πρωί που σηκώθηκα, την ώρα που έπινα καφέ, διαπίστωσα ότι δεν με ενοχλούσε τίποτα στη γλώσσα μου. Όλο αγωνία πήγα στον καθρέφτη και είδα ότι το ογκίδιο που είχα εξαφανίστηκε χωρίς να αφήσει ούτε σημάδι. Έτσι απλά παρακάλεσα τον άγιο Ιάκωβο να με βοηθήσει, κι αυτός έτσι απλά με βοήθησε.»

3. Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Μόρφου κ. Νεόφυτος σε μία από τις επισκέψεις του στη Μονή, ως αρχιμανδριτής τότε, ανέφερε μεταξύ άλλων θαυμάτων που επιτελεί ο άγιος Γέροντας Ιάκωβος σε Κυπρίους αδελφούς μας, τους όποιους αγαπούσε πολύ, και το έξις θαυμαστό:

Είχα φέρει στην Κύπρο λάδι από το καντήλι του τάφου του Γέροντα. Το 1993 με πήρε στο τηλέφωνο ο εφημέριος του Ιερού Ναού του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου Λάρνακος, ο π. Παναγιώτης Ζάρος, και μου είπε: «Πάτερ Νεόφυτε, δεν είμαι καλά. Έχω ένα χρόνιο πρόβλημα υγείας, αλλά δεν το λέω. Έχω ραγάδες στο έντερο και έχω μεγάλη αιμορραγία. Και αυτές τις ημέρες έχω έντονους πόνους και μεγάλη ροή αίματος, και σε παρακαλώ κάνε μια παράκληση στον άγιο Γεώργιο, που ζεις στο μοναστήρι του, και στον πατέρα Ιάκωβο να μου δίνουν υπομονή, γιατί όταν πονώ υποφέρω πολύ και φωνάζω και στενοχωρούνται και η παπαδιά και τα παιδιά μου». Λυπήθηκα πολύ και του είπα ότι θα κάμω παράκληση και θα του πηγαίνα λαδάκι από το καντήλι του πατρός Ιακώβου, για να σταυρωθεί. Αυτά είπα και έκλεισα το τηλέφωνο. Μετά από δέκα πέντε λεπτά ο π. Παναγιώτης ήρθε στο μοναστήρι και μου είπε: «Ηρθα να πάρω το λαδάκι του Γέροντα μόνος μου, γιατί πιστεύω πολύ σε αυτόν τον άνθρωπο, ότι ο Θεός τον χαρίτωσε και θα με βοηθήσει». Του έδωσα λάδι και σταυρώθηκε στο μέτωπο και έφυγε.

Το βράδυ με πήρε στο τηλέφωνο και μου είπε χαίροντας και κλαίνοντας ότι η ροή του αίματος σταμάτησε. Από τότε έγινε τελείως καλά. Ο π. Παναγιώτης υπέφερε από αυτό από τα εφηβικά του χρόνια και τώρα ήταν περίπου 40 ετών. Όταν έγινε καλά υποσχέθηκε να τελεί θεία Λειτουργία και μνημόσυνο στο Γέροντα Ιά-

κωβο κάθε χρόνο σαν αυτή την ημέρα της θεραπείας του. Όταν όμως πέρασε ένας χρόνος από το θαύμα αυτό ο π. Παναγιώτης ξέχασε την υπόσχεσή του. Τη θυμήθηκε όταν εκείνη την ημέρα (στό χρόνο επάνω) του παρουσιάστηκε ελάχιστο αίμα. Εκπλήρωσε την υπόσχεσή του και η ροή του αίματος σταμάτησε. Από τότε το θυμάται κάθε χρόνο και επιτελεί θεία Λειτουργία και μνημονεύει το Γέροντα ανάμεσα στους Άγιους

4. Ο κ. Γιώργος Ιωαννίδης, γιατρός παθολόγος από το Βόλο, (προσωπικός τότε γιατρός του τότε Μητροπολίτου Δημητριάδος και τώρα Αρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου) ανέφερε μεταξύ άλλων και τα εξής: «Φεύγοντας από τη Μονή του Οσίου Δαυίδ, όπου είχα έλθει με την οικογένεια μου για προσκύνημα το Σεπτέμβριο του 1997, κι ενώ βρισκόμουν στην πύλη της αισθάνθηκα μέσα μου μια δυνατή επιθυμία να πάω να ξαναπροσκυνήσω τον τάφο του Γέροντα Ιακώβου. Αισθανόμουν όπως αισθάνεται κάποιος που ξέχασε πίσω του κάτι πολύτιμο και θέλει να γυρίσει να το πάρει. Πραγματικά γύρισα με το γιό μου και στο ένα μέτρο πριν από τον τάφο του Γέροντα βλέπω κάτω στη γή ένα κομποσχοίνι. Παίρνω το κομποσχοίνι στο χέρι μου, το υψώνω και το κρατώ επιδεικτικά, ώστε αν κάποιος από τους γύρω προσκυνητές το έχασε, να το δει και να ρθει να το πάρει. Εκείνη όμως ακριβώς τη στιγμή ακούω φωνή πίσω μου που μου έλεγε: «Τί φάχνεις; Για σένα είναι το κομποσχοίνι». Γυρίζω και σε απόσταση ενός μέτρου βλέπω ολόζωντανο το Γέροντα Ιακώβο να μου χαμογελά. Τον είδα ολόκαθα. Διέκρινα την υγρασία των ματιών του, τις φλεβίτσες στο πρόσωπο του, τη γενειάδα του, όπως την είχα. Ένοιωσα κάτι το ξεχωριστό, συγκλονιστικό. Η κυριολεκτικά αυτή ζωντανή παρουσία του Γέροντα Ιακώβου μπροστά μου ήταν καθοριστική κι έβαλε μέσα μου τη σφραγίδα περί της βεβαιότητας της θείας παρουσίας».

5. Τις ημέρες που γραφόταν αυτό το κείμενο και συγκεκριμένα στις 10 Οκτωβρίου 2001 ήρθε στη Μονή ο κ. Γιαννούλης, ναυτικός, από την Άνδρο και βουρλωμένος χωρίς καν να μπορεί να μιλήσει καλά-καλά από τη συγκίνηση και τα κλάματα ανέφερε τα εξής: «Ταξίδεψα προ καιρού και ευρισκόμουν στην Ινδία. Κάποια μέρα αντιμετώπισα σοβαρό πρόβλημα με την καρδιά μου Στο Νοσοκομείο εκεί που με πήγαν οι γιατροί είπαν στους συναδέλφους μου ότι τελειώνω. Εγώ, παρ' όλο που ήμουν σε κωματώδη κατάσταση, ένιωθα ότι κάποια αόρατη θεία δύναμη με βοηθάει. Όταν αργότερα άνοιξα κάποια στιγμή τα μάτια μου τον πρώτο που είδα μπροστά μου ήταν ο Γέροντας Ιακώβος που είχα διαβάσει αρκετές φορές το βιβλίο του. Μου είπε: «Μή φοβάσαι, κύριε Γιαννούλη, θα σε βοηθήσω, θα γίνεις τελείως καλά και θα ξαναγυρίσεις στην πατρίδα». Και από εκείνης της ώρας πράγματι έγινα τελείως καλά». Από τις υπάρχουσες προφορικές και γραπτές μαρτυρίες των πιστών διαπιστώνεται ότι ο Γέροντας Ιακώβος έχει μεγάλη παρησία στο Θεό και γι' αυτό εύχόμεθα να πρεσβεύει υπέρ πάντων υμών. Αμήν.

<http://www.pemptousia.gr/?p=20152>

Γέροντας Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης: Ιχνηλασία ζωής

Ιερομόναχος Σερραπίωνας Σιμωνοπετρίτης

Ο Γέροντας Αιμιλιανός, Προηγούμενος Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας Αγίου Όρους

«Εγνώρισάς μοι οδούς ζωής· πληρώσεις με ευφροσύνης μετά του προσώπου σου...» (Ψαλμ. 15,11)

Ο Γέροντας αρχιμανδρίτης Αιμιλιανός, κατά κόσμον Αλέξανδρος Βαφειδής, Καθηγούμενος της καθ' ημάς Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας από το 1973 έως το 2000, γεννήθηκε στην Νίκαια Πειραιώς το 1934 από ευσεβείς γονείς, η καταγωγή του όμως έχει μικρασιατικές ρίζες. Η εκ πατρός γιαγιά του Ευδοξία ήταν Κωνσταντινουπολίτισσα, ο δε παππούς του Αλέξανδρος κατήγεται από την Σηλυβρία της Θράκης και εφοίτησε στην περιώνυμη Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Το έτος 1906 μετόικησαν στα Σήμαντρα της ευλογημένης γης της Καππαδοκίας, όπου εχρημάτισαν δημοδιδάσκαλοι για τις ανάγκες του ελληνισμού, και στην Ελλάδα ήλθαν

μετά την μικρασιατική καταστροφή και την ανταλλαγή των πληθυσμών. Έγγαμοι όντες, επολιτεύοντο ως μοναχοί, αγρυπνούντες και προσευχόμενοι. Χαρακτηριστικό είναι ότι η γιαγιά εκοιμήθη ως μοναχή με το όνομα Ευταξία, η δε μητέρα του ως μοναχή Αιμιλιανή.

Ο Γέροντας εκληρονόμησε από τον παππού τα πνευματικά και σωματικά χαρίσματα του και από την γιαγιά του ανεξάλειπτα πνευματικά βιώματα. Παιδιάθην έφερε εντός του τον πόθο της αφιερώσεως και επιδιδόταν στην μελέτη του Ευαγγελίου και πολλών πατερικών βιβλίων, καθώς και στην αδιάλειπτη ευχή του Ιησού, απ' όπου αρυόταν αυθεντικές απαντήσεις και θείες εμπνεύσεις για την πορεία της ζωής του.

Έλαβε την πρωτοβάθμιον εγκύκλιο παιδεία στα Σήμαντρα Χαλκιδικής, όπου είχε εγκατασταθή η γιαγιά του, ενώ την δευτεροβάθμιον στην Νίκαια Πειραιώς, όπου διέμεναν οι γονείς του, με άριστη πάντοτε επίδοση. Τις σπουδές του συνέχισε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών αρχικώς στην Νομική Σχολή επί δύο έτη, εν συνεχεία δε στην Θεολογική, για να λάβη ανάλογη με τις εφέσεις της ψυχής του μόρφωση.

Κατά την διάρκεια των πανεπιστημιακών σπουδών, με ομάδα ομογνωμόνων και ομοφρονούντων φίλων του από τα γυμνασιακά χρόνια ανέπτυξε σπουδαία δράση, οργανώνοντας κατηχητικά, ομιλίες και άλλες εκδηλώσεις, όπου ανεδείχθησαν τα ψυχικά, πνευματικά, ηγετικά και οργανωτικά χαρίσματά του. Όταν ολοκλήρωσε τις σπουδές, λόγω της παρεχομένης εκείνη την εποχή αγωγής και κατευθύνσεως, εσκέπτετο την ιερωσύνη, με απώτερον σκοπό την εξωτερική ιεραποστολή έκρινε όμως ότι θα ήταν καλύτερο να αρχίση την προετοιμασία για τον σκοπό αυτό σε ένα μοναστήρι. Απευθύνεται τότε προς τον μητροπολίτη Τρίκκης και Σταγών Διονύσιο, που μόλις είχε αναλάβει τα ποιμαντικά του καθήκοντα και είχε φήμη φιλομονάχου επισκόπου.

Η κουρά του Γέροντα Αιμιλιανού ως μοναχού

Ήλθε στα Τρίκαλα το 1960 και ανέθεσε τα καθ' εαυτόν στον ποιμενάρχη, ο οποίος την 9η Δεκεμβρίου 1960 τον έκειρε μοναχό με το όνομα Αιμιλιανός. Ως μοναχός ενεγράφη στο Μοναχολόγιο της Ιεράς Μονής Αγίου Βησσαρίωνος Δουσίκου. Την 11η του ιδίου μηνός ο σεβασμιώτατος τον χειροτονεί διάκονο στον Ιερό Ναό Αγίας Παρασκευής Τρικάλων και εν συνεχεία τον αποστέλλει σε διάφορες μονές των Μετεώρων, οι οποίες διήρχοντο τότε περίοδο λειψανδρίας, έως ότου τον χειροτόνησε ιερέα στην Ιερά Μονή Βυτουμά, κατά την εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, το έτος 1961.

Μετά την εις Πρεσβύτερον χειροτονία του εγκατέβησε στην Ιερά Μονή Αγίου Βησσαρίωνος Δουσίκου, όπου και παρέμεινε επί ένα τετράμηνο, έως τον Δεκέμβριο του ιδίου έτους. Στον έρημο και απομονωμένο εκείνον τόπο έζησε σε πλήρη μόνωση και ησυχία, εκζητώντας εμπόνως και εκτενώς τον Θεόν, «τον λυτρούμε-

νον από καταιγίδος και ολιγοφυχίας». Ο Κύριος, εν τη προνοία του, έγινε ευήκοος εις τας μυστικούς κραυγάς του, επεφάνη εις τον δούλον του και μεταμορφώνοντας την ύπαρξή του εν τω φωτί, του απεκάλυψε «οδούς ζωής».

Εστράφη πλέον με όλον του τον πόθο και τις δυνάμεις στην μοναχική ζωή και μέσα από τα εναπομείναντα λείψανά της οραματίζεται με ανυπέρβλητο θάρρος και πτεροφυά ελπίδα την αναβίωση και ανακαινιση της.

Ο Γέροντας Αιμιλιανός μετά την χειροτονία τον σε πρεσβύτερο το 1961 εγκαταβίωσε στην Ιερά Μονή Αγίου Βησσαρίωνος Δουσίκου. Στην φωτογραφία ο Γέροντας στο Δούσιχο.

Στο τέλος του 1961 ο μητροπολίτης Τρίκκης και Σταγών Διονύσιος κατέστησε τον Γ. Αιμιλιανό ηγούμενο τον Μεγάλου Μετεώρου. Στην φωτογραφία ο Γέροντας στο κίσκι της Μονής (1963).

Η αδελφότητα του Μετεώρου στα τέλη του 1973 μεταφυτεύεται στην Ι.Μ. Σίμωνος Πέτρας. Στην φωτογραφία ο Γέροντας στην είσοδο του ηγουμενείου στην Σιμωνόπετρα.

Ηγούμενος του Μεγάλου Μετεώρου και πολύπλευρη δραστηριότητά του στην Μητρόπολη Τρίκκης

Στο τέλος του 1961, έχοντας και ο μητροπολίτης Τρίκκης τον ίδιο πόθο για την μοναχική ζωή, τον μετεκάλεσε από το Δούσιχο και τον κατέστησε ηγούμενο στην Ιερά Μονή Μεταμορφώσεως του Μεγάλου Μετεώρου. Εκεί, μόνος κατ' αρχάς, παρά το πάντοτε εύθραστον της υγείας του, ενισχύοντας τον εαυτόν του με μεγαλόθυμον υπομονή, αόκνως καλλιεργεί την ασκητική, μυστική και μυστηριακή ζωή. Αγρυπνεί, προσεύχεται αδιαλείπτως και επιδίδεται σε εμβριθέστατη και διαρκή μελέτη πατερικών, ασκητικών και εκκλησιαστικών έργων. Με ακόρεστη δίψα αναζητεί, ευρίσκει και ερευνά κάθε κείμενο που αναφέρεται στην οργάνωση και λειτουργία του ορθοδόξου μοναχισμού και μάλιστα του κοινοβιακού, εμβαθύνοντας στους μοναχικούς θεσμούς της Ορθοδόξου Ανατολικής Εκκλησίας και στα τυπικά διακεκριμένων αρχαίων μονών.

Ενώ η πολιτεία του ήταν καθαρώς ασκητική, την 1η Ιανουαρίου του 1962 ο μητροπολίτης του έδωσε το οφφίκιο του αρχιμανδρίτου και του ανέθεσε την διακονία του κηρύγματος, της εξομολογήσεως και της παιδαγωγήσεως της νεότητος στην επαρχία του, ορίζοντας τον προϊστάμενο στον θεομητορικό ναό αγίας Επισκέφews Τρικάλων. Ήρεμος, εύχαρις πάντοτε και προσηνης, ιεροπρεπής και αρχοντικός, λειτουργεί σχεδόν καθημερινώς, έκτοτε και μέχρι της ασθενείας του, ζει και ζωογονείται εκ του Άρτου της ζωής: «Θεόν φέρων εν τοις σπλάγχχνις του και θεϊκαίς αστραπαίς εξαστράπτων», εξέρχεται εκ των σπηλαίων του ως λύχνος καιόμενος και φαίνων τοις πιστοίς, σαγγενεύοντας τον λαό του Θεού με τα πνευματέμφορα κηρύγματα του και καταρτίζοντας αυτόν «εν πάση σοφία και συνέσει πνευματική».

Στα εξομολογητήρια τον περιεκύκλωνε πλήθος νέων και παιδιών, χάριν των οποίων προσέφερε αφει-

δώς κόπο, χρόνο, δάκρυα, προσευχή, «έτι δε και την εαυτού ψυχήν». Νέα περίοδος άρχισε από τούδε στην ζωή του σεβαστού Γέροντος. Δεν είναι πλέον μόνος: γίνεται «πατήρ» διά πολλούς «υιούς και θυγατέρας του Θεού», ζει και αισθάνεται ως αληθής απόστολος. Η ζωή του είναι αφιερωμένη στα τέκνα του μετά πάσης ελευθερίας, χωρίς να αναμένη ποτέ, έως τέλους, ούτε την ελάχιστη ανταπόδοση και ανταπόκριση. Εκ του πλήθους αυτών αρκετοί σκέπτονται την μοναχική ζωή και, συν τω χρόνω, εδημιουργήθη ο πρώτος πυρήνας της αδελφότητας της Μονής του Μετεώρου, ενώ άλλοι στρέφονται στον κλήρο η στην οικογενειακή ζωή, όλοι πάντως ως μία ευρύτερη πνευματική οικογένεια με κέντρο το μοναστήρι.

Το 1963 εγκαταστάθηκαν στο Μεγάλο Μετέωρο οι δύο πρώτοι μοναχοί, και από το σχολικό έτος 1965-66 πλειάς μαθητών του γυμνασίου πολιτεύονται πλέον ως δόκιμοι πλησίον του. Την 6η Αυγούστου 1966 ο Γέροντας του, μητροπολίτης Διονύσιος, τον έκειρε μεγάλος σχημο μοναχό. Η ζωή του Μετεώρου και η πορεία του νεαρού, πλην όμως χαρισματούχου τέκνου του, κατευφραίνουν εμφανώς την καρδιά του σεβασμιωτάτου και την γεμίζουν με χρηστές ελπίδες. Στην άρχή της θεμελιώσεως της μοναχικής ζωής στα Μετέωρα συμβουλευεται και συνάπτει πνευματικούς δεσμούς με σύγχρονες του οσιακές μορφές: Αθανάσιον Χαμακιώτη, παπα-Δημήτρη Γκαγκαστάθη, Αμφιλόχιον Πάτμου, Φιλόθεον Ζερβάκο, Σίμωνα Αρβανίτη, Δαμασκηόν Κατρακούλη. Την ίδια περίοδο συνδέεται με τους διαπρεπείς νυν Σέρβους ιεράρχας και φοιτητάς τότε του Πανεπιστημίου Αθηνών, πνευματικά τέκνα του αγίου Γέροντος και στύλου της σερβικής Εκκλησίας μακαριστού π. Ιουστίνου Πόποβιτς, τον οποίον θα επισκεφθει στην Σερβία (1976), ως Καθηγούμενος πλέον της Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας. Την ίδια εποχή ο Γέροντας άρχισε και τις προσκυνηματικές του πορείες στο Άγιον Όρος, για να συλλέξει πλούτον πνευματικής εμπειρίας. Γνωρίζεται τότε με τον αείμνηστο Γέροντα Παΐσιο και, φθάνοντας μέχρι την ακρόρεια του Άθωνος, συναντά τον μέγα αθλητή της υπακοής παπα-Εφραίμ Κατουνακιώτη. Έκτοτε, μεταξύ των δύο ανδρών αναπτύσσεται ιδιαιτέρα πνευματική σχέση, για την οποία ο οσιωθής παπα-Εφραίμ έλεγε συχνά: «Βρήκα τον απολεσθέντα Γέροντά μου, έναν άλλο Γέρο-Ιωσήφ, τον χρυσόγλωσσο και σεβαστό Γέροντα Αιμιλιανό».

Στην Ιερά Μονή Τοέλιε Σερβίας με τον όσιο Ιουστίνο Πόποβιτς (1976).

Σιμωνόπετρα, Με τον προηγούμενο της Ι.Μ. Φιλόθεου, αρχιμ. Εφραίμ, (1973).

Ο Γέροντας στα Κατουνάκια με τον μακαριστό π. Εφραίμ και τον σεβασμιώτατο μητροπολίτη κ. Αθανάσιο Γιέφτις το 1988, τους οποίους είχε γνωρίσει στην αρχή της μοναχικής ζωής του.

Ο Γέροντας Αιμιλιανός σε νεαρή ηλικία (πίνακας)

Το 1968, με την κουρά των νεαρών τότε υποτακτικών, απαρτίζει την αδελφότητά του Μετεώρου και, με βαθεία προνοητικότητα η καλύτερα προόραση, θέτει τις βάσεις της κοινοβιακής ζωής. Με το διορατικό του βλέμμα εξ αρχής εκλέγει και προκρίνει ως διάδοχό του τον μαθητή τότε Γυμνασίου Εμμανουήλ Ράπτη, τον σημερινόν Καθηγούμενον της Ιεράς Μονής μας πανοσιολογιώτατον αρχιμανδρίτην Ελισσαίον. Κατά το έτος 1972, μετά από πολυετή δοκιμασία και δυσκολίες, είναι έτοιμος ο πρώτος πυρήνας της γυναικείας μοναστικής αδελφότητας, η οποία με Προεστώσα την νυν Γερόντισσα Νικοδήμη εγκατεστάθη προσωρινά στην Ιερά Μονή Αγίων Θεοδώρων, εγγύς των Μετεώρων. Ενώ η γυναικεία αδελφότης ήταν ακόμη στα σπάργανα, ο σοφός Γέροντας ετοίμαζε τον εσωτερικό Κανονισμό της -πνευματική διαθήκη και το μόνο γραπτό κείμενο του-, που σε τελική μορφή παρεδόθη στις αδελφές την 5η Μαΐου 1975, όταν πλέον είχαν εγκατασταθεί οριστικά στο σημερινό Μετόχι.

Εκλογή του ως Καθηγούμενου της Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας

Μετά την αδόκητη προς Κύριον εκδημία του μακαριστού μητροπολίτου Διονυσίου τον Ιανουάριο του 1970, την ανάγκη εξασφάλισης περισσότερον ήσυχου και καταλλήλου μοναστικού τόπου για την αδελφότητα, μακριά από τον θόρυβο και τον τουρισμό, καθώς και την επίμονη παράκληση της εν λειψανδρία τότε ευρισκομένης Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας, τέλη του 1973, η αδελφότης του Μετεώρου μεταφυτεύεται στο Αγίον Όρος. Επειδή η θέση του ηγουμένου στην Ιερά Μονή ήτο κενή λόγω κοιμήσεως του μακαριστού αρχιμανδρίτου Χαραλάμπους, ο Γέροντας την 25η Νοεμβρίου 1973 εκλέγεται από τους παλαιούς αδελφούς της Ιεράς Μονής, κατά τα αγιορείτικα τυπικά, Καθηγούμενος της Μονής και ακολούθως ενθρονίζεται την 17η Δεκεμβρίου από την Ιερά Κοινότητα. Την εγκατάσταση της Μετωριτικής συνοδίας στον Ιερό Άθωνα εχαιρέτισαν οι αγιορείται πατέρες με πολλές ελπίδες και όντως ακολούθησαν και άλλες συνοδίες, ώστε να αυξηθούν κατά πολύ οι μοναχοί στο Άγιον Όρος. Ο σεβαστός Γέροντας, συγχρόνως με την αγρυπνητική ζωή του, την Θεία Λειτουργία και τα λοιπά καθήκοντά του, επιδόθηκε στην αναδιοργάνωση της εσωτερικής ζωής της νέας αδελφότητας. Με σοφία και διάκριση προσλαμβάνει την αγιορείτικη παράδοση με τα υπάρχοντα τυπικά της, θέτει και την προσωπική του σφραγίδα -«στοίχων τοις θείοις Κανόσι» των αγίων Πατέρων, τους οποίους τόσο πολύ αγάπησε και με διακαή δίψα και κόπο έφερε και πάλι στο φως- και δημιουργεί το τυπικό της Μονής. Εκκεντρίζει με σεβασμό και αγάπη στην πείρα των παλαιών γερόντων τον νεανικό ενθουσιασμό, την αφοσίωση και τον ζήλο των νεωτέρων μοναχών, αυξάνοντας κατα πολύ την αδελφότητα. Με την εν γένει χρηστή διοίκησή του και την πατρική διαποίμανση ανώρθωσε το κύρος και προέβαλε την μακραίωνα παράδοση της παλαιφάτου αυτής Ιεράς Μονής.

Ο Γέροντας Αιμιλιανός αντιμετώπιζε με πολλή φυσικότητα και απόλυτη ηρεμία και χαρά κάθε δυσκολία, δεχόμενος τα πάντα ως θεία ευλογία. Με την ίδια διάθεση δέχθηκε και την μεγάλη πυρκαγιά του 1990 που απείλησε σοβαρά την Σιμωνόπετρα. Στην φωτογραφία η Ι.Μ. Σιμωνόπετρας.

Οργάνωση και ενίσχυση των μετοχιών της Ι. Μ. Σίμωνος Πέτρας στην Ελλάδα και το εξωτερικό

Μετά την τακτοποίηση της συνοδίας του στο Άγιον Όρος, ενδιαφέρεται πατρικώς για την εγκατάβρωση της συμπληθείσης γυναικείας αδελφότητας στην Ορμύλια Χαλκιδικής την 5η Ιουλίου του 1974, στο παλαιό Βατοπαιδινό μετόχι Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, το οποίο αγοράστηκε από την Ιερά Μονή μας, και με την έγκριση του επιχωρίου επισκόπου και την συνδρομή της Ιεράς Κοινότητας κατέστη και λειτουργεί έκτοτε ως Μετόχιο αυτής.

Μύριους κόπους και πόνους κατέβαλε για την ανακαίνιση του ερειπωμένου και μικρού αυτού Μετοχίου, του οποίου κατηξιώθη να γίνη σοφός και μεγαλόφρων κτίτωρ, διότι τα πάντα έπρεπε να αρχίσει εκ του μηδενός. Εξασφαλίζοντας την απαραίτητη για την ησυχία περίξ του Μετοχίου έκταση, άρχισε το 1980 την κτιριακή ανοικοδόμηση, «ευδοκία και χάριτι Θεού» αλλά και με την συνδρομή του πιστού λαού, ώστε σε μία περίπου δεκαπενταετία αναπτύχθηκε ένα μεγάλο Κοινόβιο. Απερίγραπτη ήταν η χαρά και η συγκίνηση του κατά την θεμελίωση του Καθολικού του Μετοχίου την 14η Σεπτεμβρίου 1980 από τον μητροπολίτη Κασσανδρείας κυρό Συνέσιο, στο σεπτό πρόσωπό του οποίου συνήντησε τον διακριτικό και νουνεχή επίσκοπο. Το Μετόχι, την 25η Οκτωβρίου 1991 διά Σιγιλιδώδους Πατριαρχικού Γράμματος της Αυτού Θειοτάτης Παναγιώτητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, έλαβε Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή αξία.

Ακολουθώντας το παραδείγμα των Πατέρων,

Γέροντας Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης: Ιγνηλασία ζωής

των βοηθούντων τους εν ανάγκαις και ασθeneίαις συνανθρώπους, ιδρύει το 1982 πλησίον του Μετοχίου το Κέντρον πνευματικής και κοινωνικής συμπαράστασης «Παναγία η Φιλανθρωπινή» -κληροδότημα του αιμνήστου καπετάν Ιωάννου Χατζηπατέρα-, το οποίο λειτουργεί με την εποπτεία και φροντίδα της γυναικείας αδελφότητας, ως ταπεινή και ανιδιοτελής προσφορά στον λαό της περιοχής.

Ο Γέροντας Αιμιλιανός κατέβαλε μυρίους κόπους για την ανακαίνιση του ερειπωμένου Μετοχίου του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στην Ορμύλια Χαλκιδικής, για να εγκατασταθεί εκεί η γυναικεία αδελφότητα το 1974. Στην φωτογραφία το Καθολικό της Μονής.

Ο Γέροντας θεωρούσε ως Σιμωνόπετρα και όλα τα Μετόχια της: την Ανάληψη στην Αθήνα, τον Άγιο Χαράλαμπο στην Θεσσαλονίκη, τον Όσιο Νικόδημο στον Πεντάλοφο Γουμένισσης και στην Γαλλία τον Άγιο Αντώνιο, την Μεταμόρφωση και την Αγία Σκέπη. Για όλα έδειξε ενδιαφέρον, στοργή και συμπαράσταση, διότι πολλοί συγκοιμίζονται εκεί, βρίσκοντας την Εκκλησία τόσο κοντά τους.

Ιδιαίτερη πρόνοια και επιμέλεια έδειξε για τους προστρέχοντας εις αυτόν ετεροδόξους αλλοδαπούς, πολλούς εκ των όποιων εκατήχησε, εβάπτισε και έκειρε. Ανάμεσα τους ξεχωριστή θέση κατέχουν οι αρχιμανδρίται π. Πλακίδας Deseille και π. Ηλίας Ragot, μαζί με τις συνοδίες τους από αυτές, κατά το διάστημα 1979 έως 1984 και με την διαρκή καθοδήγηση και συμπαράσταση του Γέροντος, γεννήθηκαν, όπως αναφέραμε, τα τρία Μετόχια της Σιμωνόπετρας στην Γαλλία: ένα άνδρω, του Αγίου Αντωνίου, και δύο γυναικεία, της Αγίας Σκέπης και της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, τα οποία αποτελούν φυτώρια του Ορθοδόξου μοναχισμού στην Δύση.

Από το 1980 μετέβη μερικές φορές στα Μετόχια της Γαλλίας, για να κατευθύνει και να ενισχύσει τις νέες αδελφότητες. Επισκέφθηκε τότε και τον μα-

καριστό Γέροντα Σωφρόνιο στην Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Essex Αγγλίας, με τον οποίον συνδέθηκε με αμοιβαία αγάπη και βαθειά πνευματική σχέση το 1988 μάλιστα παρέστη στις εκεί τελετές αγιοποιήσεως του Γέροντος Σιλουανού και των εγκαινίων του ομωνύμου ναού του, ενώ το 1993, λίγο προ της κοιμήσεως του Γέροντος Σωφρόνιου, ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση του να ευλόγηση την τελευταία κατοικία του στην νεόκτιστη κρύπτη. Ο Γέροντας συμμετείχε ως Καθηγούμενος στα κοινά του Αγίου Όρους στις συνάξεις των ανωτάτων θεσμικών οργάνων του, της Δισενιουσίου Ιεράς Συνάξεως και της Εκτάκτου Διπλής Ιεράς Συνάξεως, με την πείρα δε και διάκριση του συνέβαλε προθύμως στην διευθέτηση πολλών αγιορείτικων υποθέσεων. Εκπροσώπησε επίσης πολλές φορές το Άγιον Όρος στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, στην Ελληνική Πολιτεία και αλλού, ως μέλος Ιεροκοινοτικών Επιτροπών και εξαρχικών αποστολών.

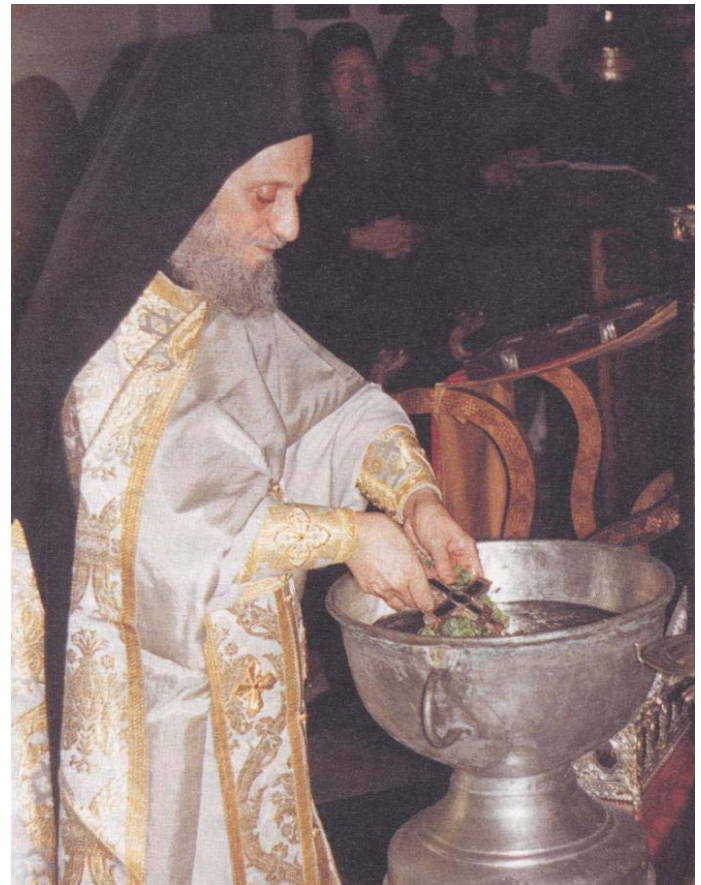
Ο Γέροντας Αιμιλιανός συνδεόταν με αμοιβαία αγάπη και βαθειά πνευματική σχέση με τον μακαριστό Γέροντα Σωφρόνιο της Ι.Μ. Τιμίου Προδρόμου στο Essex στην Αγγλία.

Εργαζόμενος κυρίως ως πνευματικός πατήρ της Μονής του και της αδελφότητος του εν Ορμυλία Ιερού Μετοχίου, τον περισσότερο χρόνο του διέθετε τόσο στην πληροφορία της διακονίας αυτής, όσο και στην εντρυφήση της μοναχικής ζωής στην φιλτάτη του μόνωση και ησυχία. Η αγάπη του όμως για τον λαό του Θεού και την Εκκλησία τον έκανε να ανταποκρίνεται ενίοτε και στις προσκλήσεις των κατά τόπους αρχιερέων η και άλλων φορέων, για ομιλίες η συμμετοχή του σε θεολογικά-μοναχικά συνέδρια στην Ελλάδα, στην Κύπρο ή άλλου, προς καταρτισμόν του χριστεπωνύμου πληρώματος.

Προορώμενος τον Κύριον ενώπιον του διά παντός, αντιπαρήχθετο με πολλήν φυσικότητα και απόλυτον ηρεμία και χαρά κάθε δυσκολία, δεχόμενος τα πάντα ως θεία ευλογία. Με την αυτή διάθεση δέχθηκε και την μεγάλη πυρκαϊά του Αυγούστου του 1990, η οποία κατέκαυσε το Άγιον Όρος και απείλησε σοβαρά την Μονή μας.

Ο λόγος του Γέροντος Αιμιλιανού χαρακτηρίζεται από την βιωματική προσέγγιση των θεμάτων, την βαθειά ανάλυση των νοημάτων και το πηγαίον της εκφράσεως». Ο Γέροντας μιλώντας σε προσκυνητές.

Ο Γέροντας Αιμιλιανός, Προηγούμενος Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας Αγίου Όρους τελώντας αγιασμό.

Απόσυρση του Γέροντα Αιμιλιανού στο μετόχι της Ορμυλίας

Στις αρχές του 1995 ένας μόνιμος κλονισμός της υγείας του υποχρέωσε τον σεβαστό Γέροντα να αποσυρθεί σταδιακά από τα ηγουμενικά καθήκοντά του και να εγκατάλειψη το περιπόθητο μοναστήρι του και το πεφιλημένο του Άγιον Όρος. Το έτος 2000 ο σεπτός Πατήρ παρέδωσε την σκυτάλη της ηγουμενίας στον νύν Καθηγούμενον της Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας πανοσιολογιάτατον αρχιμανδρίτην Ελισσαίον, ο οποίος

Ιερομόναχος Σεραπίωνας Σιμωνοπετρίτης

με υϊκόν σεβασμό συνεχίζει το έργο του και ο ίδιος εφησυχάζει στο Μετόχι της Ορμούλιας, «ανταναπληρών τα υστερήματα των θλίψεων του Χριστού εν τη σαρκί αυτού, υπέρ του σώματος του Χριστού, ο έστιν η Εκκλησία», με πολλή υπομονή και καρτερία.

Από τον πλούσιον πνευματικόν αμητόν του Γέροντος ελάχιστα κείμενα είδαν το φως της δημοσιότητας κατά τις ημέρες της δράσεως του, διότι ο ίδιος, έχοντας ως μόνον σκοπό τον καταρτισμό και την οικοδομή των πνευματικών του τέκνων ή του ποιμνίου της Εκκλησίας, απέφυγε ταπεινοφρόνως την έκδοσή τους.

Ο Γέροντας Αιμιλιανός, στην Ωραία Πύλη του Καθολικού της Ι.Μ. Σίμωνος Πέτρας ευλογώντας.

Ο λόγος του Γέροντος Αιμιλιανού χαρακτηρίζεται από την βιωματική προσέγγιση των θεμάτων, την βαθειά ανάλυση των νοημάτων και το πηγαίον της εκφράσεως. Οι κατηχήσεις του αποτελούν πολύτιμη κληρονομιά και παρακαταθήκη για τους μοναχούς του κρατήρ πεπληρωμένους «οίνου άκρατου», ο οποίος με την επ' εσχάτων σιωπή του κατέστη «περικεχυρωμέ-

νος και περιηργυρωμένος», διαφυλάσσεται από τις δύο αδελφότητες ως τιμαλφέστατον κειμήλιο και εκχέεται στην Εκκλησία του Θεού ως διακονία αγάπης.

Την καταγραφή των πολυπληθών κατηχήσεων και ομιλιών του ανέλαβε η γυναικεία αδελφότης του Μετοχίου Όρμουλιας, η οποία και προέβη στην έκδοσή τους το έτος 1995, εγκαινιάζοντας την σειρά «Κατηχήσεις και Λόγοι». Στα πλαίσια της σειράς αυτής έχουν κυκλοφορήσει τέσσερεις τόμοι: Σφραγίς Γνήσια (1995), Ζωή εν Πνεύματι (1998), Αγαλλιασώμεθα τω Κυρίω (1999), Θεία Λατρεία – Προσδοκία και όρασις Θεού (2001). Παράλληλα με την ελληνική έκδοση, οι Κατηχήσεις μεταφράζονται στην γαλλική, αγγλική, ρουμανική, ρωσική και σερβική γλώσσα (σημείωση: από την ημέρα της συγγραφής του εν λόγω άρθρου έχουν εκδοθεί και άλλα βιβλία του σεβαστού Γέροντος Αιμιλιανού).

«Ότε εκ του ξύλου σε νεκρόν...». Ο Γέροντας κατά την είσοδο μετά την αποκαθήλωση.

Η δημοσίευση συνόλου του πνευματικού έργου του πολυφθόγγου Πατρός αποτελεί φροντίδα υϊκής αγάπης και αιωνίου ευγνωμοσύνης των τέκνων του, και αναμένεται να καλύψη σε πολλούς τόμους ποικιλία θεμάτων: ομιλίες και κηρύγματα, ερμηνεία ασκητικών Πατέρων (αββά Ησαΐου, Ησυχίου πρεσβυτέρου, Γρηγορίου Σιναΐτου, Μαξίμου του Ομολογητού, οσίου Θαλασσίου, οσίου Θεογνώστου), ερμηνεία μοναστικών κανόνων (Αντωνίου του Μεγάλου, αγίου Αυγουστίνου, αγίου Μακαρίου, αγίου Παχωμίου), μοναχικοί θεσμοί και πρακτική ζωή (μοναχισμός, μοναχικός κανών, η ζωή του μονάχου, σχέσεις Γέροντος και υποτακτικού), ερμηνεία βίων αγίων (οσίου Νείλου του Καλαβρού, οσίου Ρωμούλου), ερμηνείες Βιβλικών, υμνολογικών και θεολογικών κειμένων (ψαλμών, προφητειών, ύμνων, κ.ά.).

Η ηγουμενία του Γέροντος στην Ιερά Μονή Σίμωνος Πέτρας αξιολογείται ήδη ως μία από τις ευλογημένες περιόδους της νεωτέρας ιστορίας της Μονής, για την οποία η ίδια σεμνύνεται, συμπίπτει δέ, θεομητορική προστασία, με την ευρύτερη αθρόα επάνδρωση και ακτινοβολία συνόλου του Αγίου Όρους. Όπως το διατυπώνει όμως ο ίδιος, «η μοναστική αδελφότης του Κοινο-

βίου, ζώσα με τον ίδιον αυτής ρυθμόν, ζη ουσιαστικώς εν τη Εκκλησία διά την Εκκλησίαν, ως η καρδιά η μέλος τι σώματος, και δεν εκτιμάται από την ανάπτυξιν δραστηριότητος αλλά, κυρίως, από την εραστικήν αναζήτησιν του Θεού. Ούτως οι μοναχοί αποβαίνουν θεοειδείς, ελκύοντες και τους άλλους προς την θείαν ζωήν» (Τυπικόν Ιερού Κοινοβίου Ορμουλίας).

«Δεύτε λάβετε φώς...»

<http://www.pemptousia.gr/?p=14425>

Αυτόπτης περιγράφει την τελευταία μέρα του Γέροντος Παΐσιου στο Νοσοκομείο

Αφιερώματα / Γέροντας Παΐσιος

Ο Γέροντας Παΐσιος τελικά προσβλήθηκε από καρκίνο, και νοσηλεύθηκε σε νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης! Στο νοσοκομείο φρόντισαν το Γέροντα όσο μπορούσαν καλύτερα. Ο καρκίνος, όμως, προχώρησε τόσο, πού το τέλος ήταν πολύ ορατό.

Η αναχώρησή του για τους ουρανούς ήταν ζήτημα χρόνου. Γιάυτη την αναχώρηση, για την οποία προετοιμαζόταν σε όλη του τη ζωή, ήθελε να αφιερώσει και τον υπόλοιπο χρόνο της ζωής του στο μοναστήρι του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου Σουρωτής. Ο μακαριστός

Χριστόφορος Οικονόμου ήταν κοντά του και σε γράμμα του περιγράφει την αναχώρηση του Γέροντα από το Νοσοκομείο:

«Σήμερα έφυγε και ο π. Παΐσιος από το νοσοκομείο. Είχε πολύ κόσμο και μας είπαν ότι θα έβγαινε στο σαλόνι για να ευλογήσει. Τελικά, εκείνη την ώρα έφυγε από το νοσοκομείο. Ο κόσμος, οι γυναίκες, νοσοκόμες, γιατροί, άρρωστοι, συνωστίζονταν όλοι γύρω του. Ψήλωσε το χέρι του και από την πόρτα χαιρέτησε τους άρρωστους στους διπλανούς θαλάμους. Ένας άρρωστος στο διάδρομο πού είχε ορρούς στο χέρι πήγε να του φιλήσει το χέρι, αλλά ο π. Παΐσιος φίλησε το χέρι του ασθενούς. Μπροστά από το ανασπέρ ψήλωσε το χέρι του και μας ευλόγησε όλους. Μπήκε στο ανασπέρ να κατέβει κάτω στο δρόμο. Όλοι τρέξαμε από τις σκάλες να τον δούμε για τελευταία φορά. Χαιρετούσε τον κόσμο. Βγήκε έξω από το νοσοκομείο. Ο κόσμος τον περιτριγύρισε γύρω από το αυτοκίνητο, ενώ λεπτές νιφάδες χιονιού έπεφταν. Η νοσοκόμα φώναζε να τον αφήσει ο κόσμος να μπει μέσα στο αυτοκίνητο, γιατί έκανε πολλή φύχρα και ο άνθρωπος δεν μπορούσε. Μπήκε, τελικά, στο αυτοκίνητο, αφού έκανε το σταυρό του. Όλοι προσπαθούσαν να τον αγγίξουν· έπιαναν το χέρι του, άγγιζαν το τζάμι τού αυτοκινήτου. Ξεκίνησε τελικά το αυτοκίνητο, αλλά προχωρούσε πολύ σιγά, λόγω της μεγάλης κυκλοφορίας. Γιάτραινες, νοσοκόμες, νοσοκόμοι, γιατροί, κατέβηκαν κάτω και όπως ήταν μέσα στο αυτοκίνητο άγγιζαν το τζάμι του αυτοκινήτου πού προχωρούσε αργά-αργά για να τον χαιρετήσουν. Το αυτοκίνητο πέρασε από το δρόμο πού βρίσκεται μπροστά από το σπίτι μου».

Και συνεχίζει ο Χριστόφορος:

«Τί ήταν το πέρασμα αυτού του ανθρώπου! Ο κόσμος τον ακολουθούσε σαν να ήταν ο Μεσσίας. Σκηνή σαν την Βαϊφόρο, μόνο πού αντί για γαϊίδουράκι τώρα ήταν ένα αυτοκινήτάκι! Όλος ο κόσμος, οι περισσότερες γυναίκες, ήσαν συγκινημένοι, άλλες δάκρυζαν. Αλλά και ο ίδιος ήταν συγκινημένος με την αγάπη πού του έδειχνε ο κόσμος. Σαν να έλεγε πώς θα την ξεπληρώσει με πολλή προσευχή για τους συνανθρώπους του».

Και επιλέγει ο Χριστόφορος:

«Αλλά μήπως είναι λίγα πού χρωστούμε η γενιά μας, στις ευχές και προσευχές αυτού του ανθρώπου. Ένας άγιος ανάμεσά μας. Η ενσάρκωση της εκπλήρωσης των Ευαγγελικών λόγων».

Ο Γέροντας Παΐσιος άφησε την τελευταία του πνοή στις 12 Ιουλίου 1994.

<http://www.pemptousia.gr/?p=3326>

Ο Γέροντας Πορφύριος ο Καυσοκαλυβίτης

Γεώργιος Αρβανίτης
τ. Πρόεδρος Εφετών

Ο άγιος της πλατείας Ομονοίας (1906 – 02/12/1991)

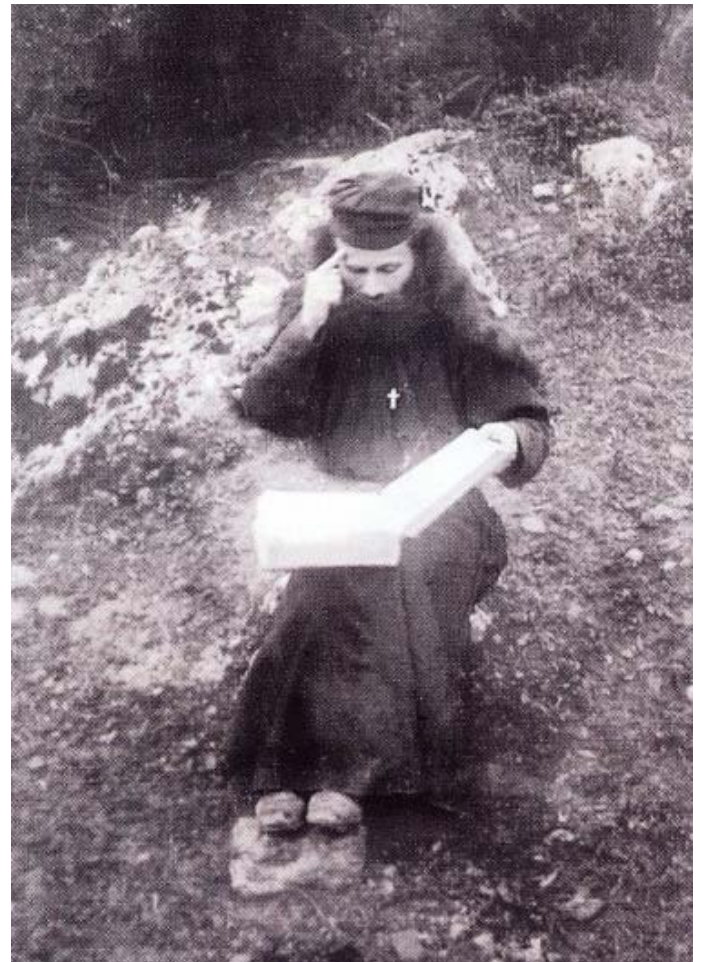
Ο Γέροντας Πορφύριος γεννήθηκε το 1906 στον Άγιο Ιωάννη Καρυστίας Ευβοίας και βαπτίσθηκε Ευάγγελος. Στο σχολείο φοίτησε μόνον δύο χρόνια. Η ασθένεια του δασκάλου και η φτώχεια της οικογένειάς του τον έσπρωξαν να εργασθεί βόσκοντας τα λίγα ζώα της. Λίγο αργότερα, περίπου εννέα χρονών παιδάκι, εργάστηκε στο ανθρακωρυχείο της περιοχής και μετά σ' ένα παντοπωλείο γνωστού της οικογένειας, στον Πειραιά. Ο πατέρας του είχε πάει να δουλέψει στη διόρυγα του Παναμά, για να συντηρήσει την οικογένειά του.

Στα χέρια του οκτάχρονου τσοπανόπουλου είχε φτάσει ένα φυλλαδάκι με τον βίο του Αγίου Ιωάννη του Καλυβίτη, το οποίο διάβαζε συλλαβιστά. Αυτός ο Άγιος είχε συγκινήσει τον μικρό Ευάγγελο και του είχε δημιουργήσει τον πόθο να τον μιμηθεί. Έτσι, γύρω στα δώδεκα χρόνια του, ξεκίνησε μόνος του κρυφά για το

Άγιον Όρος και στο πλοίο συνάντησε τον μετέπειτα Γέροντά του, ιερομόναχο Παντελεήμονα, τον πνευματικό, που ασκήτευε στην καλύβη του Αγίου Γεωργίου στη Σκήτη Καυσοκαλυβίων του Αγίου Όρους.

Σ' αυτόν τον Γέροντα και τον αυτάδελφό του μοναχό Ιωαννίκιο, ο νεαρός δόκιμος έκανε χαρούμενη και άκρα υπακοή και έτσι σε λίγα χρόνια αξιώθηκε να καρεί μοναχός και να μάθει έμπρακτα τα μυστικά της πνευματικής ζωής.

Αποτέλεσμα της μεγάλης αγάπης του στον Χριστό και στους γέροντές του, της υπακοής και της ασκήσεως του, ήταν να τον επισκεφθεί η Χάρη του Θεού και να του δοθεί σε νεαρή ηλικία το χάρισμα της διοράσεως, δηλαδή της δυνατότητας να βλέπει, όταν η Χάρη του Θεού ενεργούσε, τα αόρατα πράγματα ή πνεύματα ή γεγονότα του παρελθόντος και του παρόντος και μερικές φορές και τα μέλλοντα.

«Και πάντα εύχομαι τα πνευματικά μου παιδιά ν' αγαπήσουν τον Θεό, που είναι το παν, για να μας αξιώσει να μπούμε στην επίγειο άκτιστη Εκκλησία Του. Γιατί από εδώ πρέπει ν' αρχίσουμε και να διαβάζω τους ύμνους της Εκκλησίας, την Αγία Γραφή και τους βίους των Αγίων μας και εύχομαι και σεις να κάνετε το ίδιο. Εγώ προσπάθησα με τη Χάρη του Θεού να πλησιάσω τον Θεό και εύχομαι και εσείς να κάνετε το ίδιο».

Στο Άγιον Όρος ασθένησε από πλευρίτιδα γύρω στα 18 του χρόνια και οι γέροντές του τον έστειλαν σε μοναστήρι στον κόσμο για θεραπεία. Σ' αυτό το μοναστήρι στην Εύβοια τον γνώρισε ο Αρχιεπίσκοπος Σινά Πορφύριος και αφού διεπίστωσε ότι ο Θεός τον είχε επισκιάσει με τη Χάρη Του, τον χειροτόνησε ιερέα σε ηλικία 20 ετών. Μετά από ένα μικρό διάστημα ο Μητροπολίτης της περιοχής τον κατέστησε πνευματικό και έτσι έθεσε στην υπηρεσία των πιστών το χάρισμα της διοράσεως, με το οποίο ο Θεός είχε χαριτώσει τον δοῦλο του Πορφύριο. Με το χάρισμα αυτό, ο νεαρός ιερομόναχος και πνευματικός Πορφύριος βοηθούσε τους ανθρώπους να γλιτώσουν από διάφορες πλεκτάνες του πονηρού, να καταλάβουν τί γίνεται στην ψυχή τους, να μην πιστεύουν στις άπατες των μαγισσών που με το πρόσχημα ότι θα τους λύσουν τα μάγια τους απομυζούσαν τις οικονομίες τους, να διαπιστώνουν και να θεραπεύουν τις σωματικές τους ασθένειες και τα αίτια τους και γενικά να δούν και να καταλάβουν πράγματα που θα τους βοηθούσαν στη ζωή τους.

Το 1940 διορίστηκε εφημέριος στην Πολυκλινική Αθηνών, στην οδό Σωκράτους, κοντά στην πλατεία Ομονοίας. Σ' αυτή τη θέση παρέμεινε 33 χρόνια, εξομολογώντας τους ασθενείς και άλλους, προσευχόμενος, συμβουλευοντας και όχι λίγες φορές θεραπεύοντας με την προσευχή και τη Χάρη του Θεού ασθενείς που ζητούσαν τη βοήθεια του. Παρ' όλον δε ότι έκρυβε επιμελώς τα χαρίσματα του, είχε γίνει γνωστός σε κάποιον σχετικώς περιορισμένο αριθμό πιστών που σιγά-σιγά μεγάλωνε.

Το 1950 νοίκιασε το εγκαταλελειμμένο μοναστηράκι του Αγίου Νικολάου Καλλισιών στην Πεντέλη και μέχρι το 1978 καλλιεργούσε την περιοχή του. Το 1979 εγκατεστάθηκε στο Μήλεσι Αττικής, κοντά στον Ωρωπό, όπου άρχισε, αφού έλαβε τις νόμιμες άδειες, να κτίζει το Ησυχαστήριο της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος. Σ' αυτό δεχόταν επισκέπτες κάθε κατηγορίας και τηλεφωνήματα από όλα τα μέρη του κόσμου, για διάφορα προβλήματα και συμβούλευε, ευχόταν, εξομολογούσε και θεράπευε τις ψυχές και πολλές φορές και τα σώματα των ανθρώπων.

Τον Ιούνιο του 1991, προαισθανόμενος το τέλος του, και μή θέλοντας να κηδευθεί με τιμές, αναχώρησε για το καλύβι του Αγίου Γεωργίου στα Καυσοκαλύβια του Αγίου Όρους, όπου είχε καρεί μοναχός πριν από περίπου 70 χρόνια και στις 4:31' το πρωί της 2-12-1991 παρέδωσε το πνεύμα στον Κύριο, που τόσο αγάπησε στη ζωή του. Εκεί ετάφη σε έναν απλό καλογερικό τάφο με την παρουσία μόνο των συμμοναστών του, διότι είχε παραγγείλει από μεγάλη ταπείνωση να αναγγελθεί η κοίμησή του μόνον μετά την ταφή του. Τώρα σ' αυτόν τον τάφο αναπαύεται άλλος μοναχός, τα δε λείψανα του Γέροντος Πορφύριου κατ' εντολήν του προς τους υποτακτικούς του, έχουν αποκρύβει σε απρόσιτο μέρος.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του

Τα κύρια χαρακτηριστικά του Γέροντος Πορφύριου σε όλη τη ζωή του ήταν η άκρα ταπείνωσή του, η τέλεια αγάπη του στον Χριστό και τον συνάνθρωπο, η αίσθηση του ότι ανήκει στην Εκκλησία, με μία απόλυτη υπακοή σ' αυτήν εν Χριστώ και με μία απόλυτη ενότητα με όλους και η βίωση της αθανασίας και της ελευθερίας από τον φόβο και την κόλαση από αυτή εδώ τη ζωή. Σ' αυτά πρέπει να προστεθούν η αγόγγυστη υπομονή του στους αφόρητους πόνους, η σοφή διάκρισή του, η ασύλληπτη διόρασή του, η απέραντη φιλομάθειά του, η εκπληκτική ευρύτητα των γνώσεών του που ήταν καρπός της Χάρης και δώρο Θεού και όχι αποτέλεσμα σπουδής, η ανεξάντλητη φιλοπονία και εργατικότητα του, η αδιάλειπτη ταπεινή και για τον λόγο αυτόν αποτελεσματική προσευχή του, το ακραιφνώς ορθόδοξο, αλλά όχι φανατικό φρόνημά του, οι επιτυχείς συμβουλές του, η πολυμέρεια των διδαχών του, η βαθύτατη ευλάβειά του, το ιεροπρεπέστατο των ακολουθειών που τελούσε, και η μεγάλη φροντίδα του να κρατηθεί μυστική η εκτεταμένη προσφορά του.

Τα ουσιώδη

Προσπαθώντας να εμβαθύνουμε στα ουσιώδη στοιχεία που συγκροτούσαν την προσωπικότητα του Γέροντος Πορφύριου καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι αυτά ήταν: πρώτον, η ενταξή του στην Εκκλησία κατά έναν ουσιαστικό και όχι τυπικό τρόπο, δεύτερον, η απέραντη αγάπη του στον Χριστό και δι' Αυτού στον συνάνθρωπο, που συνοδεύεται από αγία ταπείνωση, τρίτον, η βίωση της εν Χριστώ μυστικής χαράς και τέταρτον η βίωση της εν Χριστώ αθανασίας.

α) Η ένταξη στην Εκκλησία

Ο Γέρον Πορφύριος έλεγε μαζί με όλους τους Αγίους ότι ο Χριστός πρέπει να είναι μέσα στην Εκκλησία. Αυτό σημαίνει ενωμένος με τον Χριστό και με όλους τους ανθρώπους του Χριστού και προπαντός με τον αρχιερέα Του, που επέχει τόπο και τύπο Χριστού. Αλλά αυτό, το να είναι κανείς μέσα στην Εκκλησία δεν είναι κάτι τυπικό. Αυτό άλλωστε πρέπει να σημαίνει η διαθήκη του, στην οποία μας εύχεται να μπούμε στην επίγεια άκτιστη Εκκλησία του Θεού, παρ' όλον που επιφανειακά σκεπτόμενοι θα του απαντούσαμε ότι είμαστε ήδη στην Εκκλησία, αφού είμαστε βαπτισμένοι. Πράγματι είμεθα μέσα στην Εκκλησία, αλλά τόσο μόνο όσο είναι μέσα στην Ελλάδα ο ξένος ταξιδιώτης που πέρασε τα σύνορα της κατά ένα-δύο βήματα. Αυτός, αν και είναι στην Ελλάδα τυπικά και ουσιαστικά και μπορεί να ταξιδέψει παντού σ' αυτήν και να τη γνωρίσει όλη, όμως είναι σαν να μην είναι, αφού μόνο δυο βήματα πέρασε στο εδαφός της και τίποτε δεν ξέρει ακόμη από Ελλάδα. Έτσι και ο Χριστιανός που μια φορά πέρασε την πόρτα της Εκκλησίας και μπήκε μέσα σ' αυτήν, είναι ουσιαστικά σαν να μην μπήκε, άμα δεν προχωράει διαρκώς βαθύτατα σ' αυτήν μέχρι να φθάσει στον θρόνο του Θεού.

Ο Γέροντας είχε δει στην πράξη ότι η Χάρη του Θεού ενεργεί μέσα στην Εκκλησία, ότι οι πιστοί πρέπει να είναι μεταξύ τους ενωμένοι σαν ένα σώμα, το σώμα του Χριστού, ότι κανείς δεν μπορεί να σωθεί όταν ζητά μόνο την ατομική του σωτηρία, ότι η ενότητα ως αίτημα, πόθος και βίωμα του πιστού είναι βασικό στοιχείο της Εκκλησίας και προϋπόθεση της σωτηρίας και ότι η αγάπη, που ωθεί την ψυχή στην ενότητα, είναι απαραίτητη, για να μπει κανείς στην κοινότητα που συνιστά την επίγεια άκτιστη Εκκλησία και να σωθεί εκεί.

β) Η αγάπη

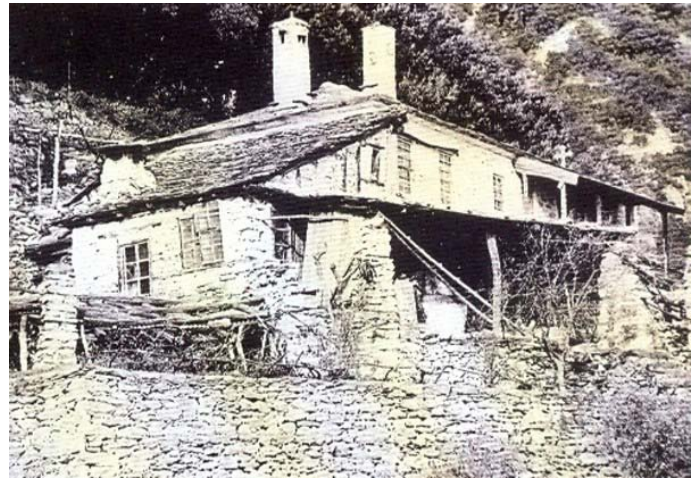
Η κινητήρια δύναμη για τη δημιουργία συμμετοχών στην ύπαρξη και στη χαρά, για τη μετάδοση της ζωής, είναι η αγάπη. Αυτός που σκέπτεται ότι ο νέος άνθρωπος θα του στερήσει κάτι από την άνεσή του και τη χαρά του δεν σκέπτεται όπως ο Θεός, ο οποίος δημιούργησε το ανθρώπινο Γένος, παρ' όλον ότι αυτό Τον παρεπίκρανε (ανθρωποπαθώς μιλώντας). Η μόνη διάθεση, λοιπόν, που αρμύζει σε ανθρώπους πλασμένους εικόνα και καθ' ομοίωσιν Θεού, είναι η αγάπη, δηλαδή το άνοιγμα της καρδιάς στο άλλο πρόσωπο, στο Σύ του Θεού και στο σύ του συνανθρώπου.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι με τους οποίους προσπαθεί η Εκκλησία να πείσει τους ανθρώπους να βαδίσουν στον σωστό δρόμο. Όμως ο βασιλικός δρόμος της ευαίσθητης, ποιητικής και ευγενικής ψυχής που σου υπεδείκνυε ο Γέρον Πορφύριος είναι ο δρόμος της αγάπης, του θείου έρωτα προς τον Ιησού Χριστό και η ανιδιοτέλεια, δηλαδή η αδιαφορία για το αν η αγάπη σου στον Χριστό συνεπάγεται χαρές ή οδύνες. Είναι δρόμος γεμάτος αρχοντιά και ανωτερότητα, χωρίς μιζέριες, υπολογισμούς και φόβους, λεβέντικος και άξιος του θείου μεγαλείου και της απόλυτης εμπιστοσύνης στη φιλική διάθεση του Χριστού που μας αγαπά. Αυτό συνεπάγεται και μία ωραία μεθόδευση του πνευματικού αγώνα του χριστιανού, την οποία συχνά-πυκνά και με πολλά παραδείγματα ανέπτυξε. Ας θυμηθούμε μερικά:

- Όταν είσαι σ' ένα κατασκότεινο δωμάτιο, μή χτυπάς το σκοτάδι για να το διώξεις. Δεν φεύγει έτσι. Άνοιξε το παράθυρο στο φως, δηλαδή δώσου στην αγάπη του Χριστού και τότε χωρίς κόπο φεύγει το σκοτάδι.

- Όταν έρχεται ο κακός λογισμός, η μελαγχολική σκέψη, ο φόβος, ο πειρασμός να σε καταλάβει, μην πολεμάς μαζί τους να τα διώξεις. Άνοιξε τα χερίά σου στην αγάπη του Χριστού και σε παίρνει στην αγκαλιά του και χάνονται αυτά μόνα τους.

- Όταν ο κήπος της ψυχής σου είναι γεμάτος αγκάθια (πάθη), μην προσπαθείς να τα ξεριζώσεις και βρίσκασαι διαρκώς τραυματισμένος και μολυσμένος από την ασχολία σου μαζί τους. Δώσε όλη τη δύναμη σου στα λουλούδια της ψυχής σου, πότισέ τα, και τότε τ' αγκάθια θα ξεραθούν μόνα τους. Και το καλύτερο λουλούδι είναι η αγάπη σου στον Χριστό. Αν ποτίσεις αυτήν και αναπτυχθεί, όλα τα αγκάθια μαραινούνται.

Η Καλύβη του Αγίου Γεωργίου Κουσοκαλυβίων στην οποία έζησε τα πρώτα χρόνια της μοναχικής του αφιερώσεως ο Γέροντας Πορφύριος και στην οποία και εκοιμήθη στις 2 Δεκεμβρίου 1991.

γ) Η χαρά

Ο Γέρον Πορφύριος αγαπούσε όλους με την αγάπη του Χριστού που είναι μοναδική για τον καθένα. Αλλά η πλούσια καρδιά του Χριστού και όσων ομοιώθηκαν μ' Αυτόν, μπορεί ν' αγαπά με μοναδικό τρόπο τον κάθε άνθρωπο, που είναι εικόνα του αγαπημένου Χριστού. Και η αγάπη αυτή ελκύει τη Θεία Χάρη, που επιπίπτει στον αγαπώντα σαν χαρά μεγάλη και ανεξάντλητη. Αυτός που αγαπά είναι χαρούμενος, γιατί η αγάπη είναι δόσιμο και το δόσιμο συνεπάγεται τη μακαριότητα, όπως είπε ο Κύριος (μακάριόν έστι μάλλον δίδοναι ή λαμβάνειν, Πράξ. 20,35). Έτσι ζούσε ο Γέροντας στη χαρά που κανείς, ούτε οι πόνοι ούτε οι θλίψεις, δεν αφαιρεί από εκείνον που είναι δοσμένος στην αγάπη του Χριστού. Ο Γέροντας Πορφύριος, ζώντας μέσα στην αγάπη του Χριστού είχε διαπιστώσει εμπειρικά αυτό που γράφει ο Άγιος Ιωάννης ο Ευαγγελιστής: «η τελεία αγάπη έξω βάλλει τον φόβον» (Α' Ιω. 4,18) και γι' αυτό λέει σε μια ηχογραφημένη συνομιλία του με έμφαση και με γεμάτη πραότητα βεβαιότητα «Ο φίλος, ο αδελφός (ο Χριστός)...! Πώς το φωνάζει αυτό όμως...! και πόσο...! Τί βάθος κρύβεται μέσα σ' αυτό...! Πολύ βάθος! Δηλαδή είναι το θάρρος. Δεν θέλει τον φόβο ο Χριστός, δεν τότε θέλει τον φόβο!»

δ) Η αθανασία

Η νίκη πάνω στον θάνατο, η αίσθηση και η βεβαιότητα της αθανασίας είναι ένα βίωμα κοινό σε όλους τους Αγίους και στον Γέροντα Πορφύριο. Λέγει στην προαναφερθείσα ηχογραφημένη συνομιλία του: «Ο άνθρωπος του Χριστού πρέπει ν' αγαπήσει τον Χριστό, κι όταν αγαπήσει τον Χριστό απαλλάσσεται από τον διάβολο, από την κόλαση και από τον θάνατο». Δεν είναι αυτά λόγια ειπωμένα από κάποιον που συνέλαβε αυτή την αλήθεια με τη σκέψη του. Είναι λόγια βγαλμένα από ένα αληθινό προσωπικό βίωμα και γι' αυτό έχουν την αξία μαρτυρίας αυτόπτη μάρτυρα. Δεν αλλάζει το πράγμα από το γεγονός ότι ο Γέροντας Πορφύριος από ταπεινωση και βαθιά αίσθηση της ανθρωπίνης ασθένειάς μας

λέγει ότι δεν έχει φθάσει σε αυτή την κατάσταση. Μάλλον ενισχύεται η αξιοπιστία του, διότι δεν είναι πλέον ένας που νομίζει ότι έφθασε κάπου. «Δεν έχω φθάσει, αυτό ζητάω, αυτό θέλω. Και στη σιωπή μου και παντού προσπαθώ να ζήσω σ' αυτά. Δεν τα ζω όμως, ...προσπαθώ. Δηλαδή, πως να σου πω, πως να σας πώ; Δεν έχω πάει σ' ένα μέρος, έτσι... ή πήγα μια φορά, το είδα, τώρα δεν είμαι εκεί, αλλά το θυμάμαι, το λαχταράω, το θέλω. Να τώρα, αυτή τη στιγμή, αύριο, μεθαύριο, κάθε στιγμή μούρχεται και το θέλω. Θέλω να πάω εκεί, το ζητάω. Δεν είμαι όμως εκεί... Ναι, αλλά ζω μέσα σ' αυτή την προσπάθεια...»

Βεβαιοί ο Άγιος Γρηγόριος ότι το ευρείν τον Θεόν έγκειται εις το αεί Αυτόν ζητείν. Δεν υπάρχει καλύτερη και εγκυρότερη επιβεβαίωση ότι ο Γέρων Πορφύριος βρήκε τον Θεό, και ότι ο δρόμος της αγάπης που μας υποδεικνύει είναι ο συντομότερος, ο ασφαλέστερος και ο καλύτερος για να μας βρει και μας ο Θεός και να περιμαζέψει τον καθένα μας, σαν το ένα απολωλός πρόβατο, με χαρά και με αγάπη και να μας οδηγήσει από αυτήν εδώ τη ζωή στην επίγεια άκτιστη Εκκλησία Του, που είναι χώρα αγάπης, χαράς, ειρήνης και αθανασίας.

Γένοιτο, Κύριε, δι' ευχών του δούλου Σου Πορφυρίου. Αμήν.

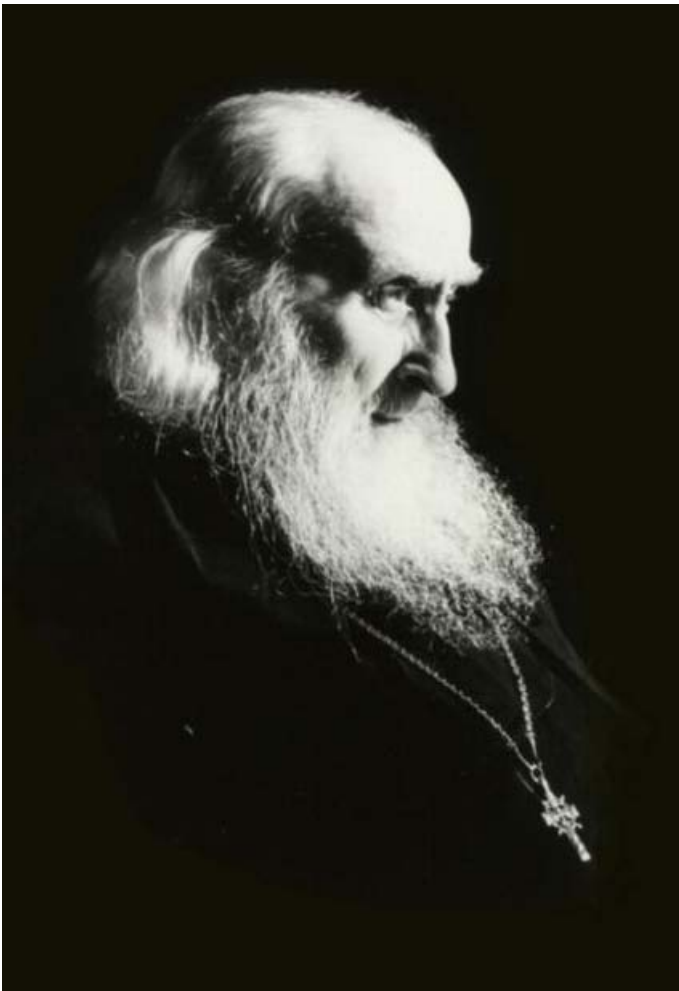

Καυσοκαλύβια 1993. Ο τάφος του Γέροντα. «Κι υστέρα; Τίποτ' άλλο. Κι όταν θα' σβηνε έτσι η ζωή μου, από χαρά γεμάτη, λίγα κλαδιά τους πάλι να μου δίνανε να γίνουν το στερνό μου το κρεββάτι.»

<http://www.pemptousia.gr/?p=21116>

Γέροντας Σωφρόνιος του Έσσεξ: Οι τελευταίες μέρες του Γέροντος Σωφρονίου του Αγιορείτου, της Μονής Τιμίου Προδρόμου Έσσεξ Αγγλίας (+11 Ιουλίου 1993)

Αρχιμ. Ζαχαρίας, Έσσεξ Αγγλίας

Τέσσερις μέρες πριν πεθάνει έκλεισε τα μάτια του και δεν ήθελε να μας μιλήσει περαιτέρω. Το πρόσωπό του ήταν φωτεινό κι όχι θλιμμένο, αλλά γεμάτο ένταση. Είχε την ίδια έκφραση, όπως όταν θα τελούσε τη λειτουργία. Δεν άνοιγε τα μάτια του, ούτε πρόφερε λέξεις αλλά σήκωνε το χέρι του ευλογώντας μας. Μας ευλογούσε χωρίς λόγια κι εγώ κατάλαβαινα ότι θα έφευγε. Έτσι δεν ήθελα να τον απασχολώ. Προηγουμένως συνήθιζα να προσεύχομαι ώστε ο Θεός να επεκτείνει το γή-

ρας του, όπως λέμε στη λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου «το γήρας περικράτησον». Αλλά κατά τη διάρκεια εκείνων των ημερών είδα ότι έφευγε κι έτσι άρχισα να λέγω: «Κύριε δώρισε στο δούλο σου πλουσίαν είσοδον στη βασιλεία σου». Προσευχόμουν χρησιμοποιώντας τα λόγια του αποστόλου Πέτρου, όπως διαβάζουμε στη Β' Επιστολή του (Β' Πέτρου α' 11).

Έτσι έλεγα επιμόνως :«Θεέ μου, δώρισε πλουσίαν είσοδον στο δούλο σου και τοποθέτησε την ψυχή του μαζί με τους Πατέρες του» και ονόμαζα όλους τους συντρόφους του ασκητές πού ήξερα ότι είχε στο Άγιον Όρος, αρχίζοντας από τον Άγιο Σιλουανό και μετά όλους τους άλλους.

Την τελευταία μέρα πήγα να τον δω στις έξι το πρωί. Ήταν Κυριακή και τελούσα την πρωινή λειτουργία, ενώ ο πάτερ Κύριλλος μαζί με τους άλλους ιερείς θα τελούσαν τη δεύτερη. Αντιλήφθηκα ότι επρόκειτο να μας αφήσει τη μέρα εκείνη. Πήγα και άρχισα την Πρόθεση. Οι Ώρες άρχισαν στις εφτά και μετά ακολούθησε η λειτουργία. Είπα μόνο τις ευχές της Αναφοράς, διότι στο μοναστήρι μας έχουμε τη συνήθεια να τις διαβάζουμε εκφώνως. Για τις υπόλοιπες η προσευχή μου ήταν συνεχώς: «Κόριε, δώρισε πλουσίαν είσοδο στη βασιλεία σου στο δούλο σου». Η λειτουργία εκείνη ήταν διαφορετική από τις άλλες. Τη στιγμή που είπα «Τα άγια τοις αγίοις» ο πάτερ Κύριλλος εισήλθε το ιερό. Κοιτάξαμε ο ένας τον άλλο, άρχισε να κλαίει κι εννόησα ότι ο πάτερ Σωφρόνιος είχε φύγει. Ρωτώντας ποιά ώρα είχε αναχωρήσει ήξερα ότι ήταν η ώρα πού διάβαζα το ευαγγέλιο. Πήγα παράμερα, διότι ο πάτερ Κύριλλος ήθελε να μιλήσει μαζί μου και μου είπε: «Μετάδωσε την Κοινωνία στους πιστούς και μετά ανακοίνωσε την αναχώρηση του πατρός Σωφρονίου και κάνε το πρώτο Τρισάγιο θα κάνω το ίδιο στη δεύτερη λειτουργία». Έτσι διαμοίρασα τον Αμνό και μετάλαβα• μετέδωσα στους πιστούς τη Θεία Κοινωνία και τελείωσα τη Θεία Λειτουργία. Δεν γνωρίζω πώς τα κατάφερα. Μετά βγήκα έξω και είπα στον κόσμο: «Αγαπητοί μου αδελφοί, ο Χριστός ο Θεός μας είναι το σημείο του Θεού για όλες τις γενεές αυτής της εποχής, διότι στα λόγια του βρίσκουμε τη σωτηρία και τη λύση κάθε ανθρώπινου προβλήματος.

Και τώρα πρέπει να κάνουμε όπως μας διδάσκει η λειτουργία, δηλαδή να ευχαριστήσουμε, να ικετεύσουμε, να παρακαλέσουμε. Έτσι ας ευχαριστήσουμε το Θεό πού μας έχει δώσει τέτοιο πατέρα κι ας προσευχηθούμε για την ανάπαυση της ψυχής του». «Ευλογητός ο Θεός ήμων ...», κι άρχισα το Τρισάγιο. Τον βάλουμε στην εκκλησία για τέσσερις μέρες, διότι η Κρύπτη δεν ήταν ακόμη τελειωμένη κι ο τάφος δεν είχε ακόμη κτισθεί. Τον αφήσαμε ακάλυπτο στην εκκλησία για τέσσερις μέρες και συνεχώς διαβάζαμε τα άγια Ευαγγέλια από την αρχή ως το τέλος, ξανά και ξανά, όπως είναι το έθος για ιερείς. Διαβάζαμε τα άγια ευαγγέλια και διαβάζαμε Τρισάγια και άλλες προσευχές. Είχαμε τις ακολουθίες, τη λειτουργία αυτός ήταν εκεί, στη μέση της εκκλησίας για τέσσερις μέρες Ήταν σαν Πάσχα, ήταν τέτοια όμορφη κι ευλογημένη ατμόσφαιρα! Κανένas δεν

έδειξε οποιανδήποτε υστερία, καθέννας προσευχόταν με έμπνευση. Είχα ένα φίλο αρχιμανδρίτη που συνήθιζε να έρχεται στο Μοναστήρι κάθε χρόνο και να περνά λίγες εβδομάδες κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, τον πατέρα Ιερόθεο Βλάχο, ο οποίος έγραφε το βιβλίο «Μια βραδιά στην έρημο του Αγίου Όρους». Τώρα είναι μητροπολίτης Ναυπάκτου. Έφτασε μόλις έμαθε ότι ο πάτερ Σωφρόνιος πέθανε. Αισθάνθηκε την ατμόσφαιρα και μου είπε: «Αν ο πάτερ Σωφρόνιος δεν είναι άγιος, τότε δεν υπάρχουν άγιοι». Έτυχε να έχουμε μερικούς μοναχούς από το Άγιον Όρος, οι οποίοι ήρθαν για να δουν τον πάτερ Σωφρόνιο, μα δεν τον βρήκαν ζωντανό.

Ο πάτερ Τύχων από τη Σιμωνόπετρα ήταν ένας από αυτούς. Κάθε φορά που έρχονταν Έλληνες στην Αγγλία για ιατρικούς λόγους είχαν την συνήθεια να έρχονται στο Μοναστήρι για να τους διαβαστεί μια προσευχή από τον πάτερ Σωφρόνιο, διότι πολλοί είχαν θεραπευθεί. Την τρίτη ή την τέταρτη μέρα μετά το θάνατο του πάτερ Σωφρονίου ήρθε μια οικογένεια με ένα παιδί δεκατριών χρονών. Είχε όγκο στον εγκέφαλο κι η εγχείρηση του ήταν καθορισμένη για την επόμενη μέρα. Ο πάτερ Τύχων ο Σιμωνοπετρίτης ήλθε και μου είπε: «Αυτοί οι άνθρωποι είναι πολύ λυπημένοι ήρθαν και δεν βρήκαν τον πάτερ Σωφρόνιο. Γιατί δεν διαβάσεις μερικές προσευχές για το παιδί»; Του είπα: «ας πάμε μαζί. Έλα και κάνε μου τον αναγνώστη. Θα διαβάσουμε μερικές προσευχές στο άλλο παρεκκλήσι». Πήγαμε και διαβάσαμε τις προσευχές για το παιδί και στο τέλος ο πάτερ Τύχων είπε: «Ξέρεις, γιατί δεν περνάτε το παιδί κάτω από το φέρετρο του πάτερ Σωφρονίου; Θα θεραπευθεί. Χάνουμε το χρόνο μας διαβάζοντας προσευχές». Του απάντησα ότι δεν μπορούσα να το κάνω αυτό, διότι ο κόσμος μπορούσε να πει ότι μόλις έχει πεθάνει και ήδη προσπαθούμε να προωθήσουμε την αγιοποίηση του. «Να το κάνεις εσύ», του είπα. «Είσαι Αγιορείτης μοναχός. Δεν θα πει κανένας τίποτε». Πήρε το αγόρι από το χέρι και το πέρασε κάτω από το φέρετρο. Την επομένη έκαναν εγχείρηση στο παιδί και δεν βρήκαν τίποτε. Έκλεισαν το κρανίο και είπαν: «Λανθασμένη διάγνωση. Θα ήταν πιθανώς φλόγωση». Έτυχε το παιδί να συνοδεύεται από ένα γιατρό από την Ελλάδα, που είχε τις πλάκες ακτίνων X που έδειχναν τον όγκο, που τους είπε: «Ξέρετε καλά τί σημαίνει αυτή η «λανθασμένη διάγνωση»». Το παιδί μεγάλωσε. Τώρα είναι 27 χρονών και είναι πολύ καλά.

<http://www.pemptousia.gr/?p=12728>

Γέρων Δανιήλ Κατουνακιώτης (1846-1929)

Ιερομόναχος Γρηγόριος
Γέροντας Ιερού Ησυχαστηρίου Δανιηλαίων

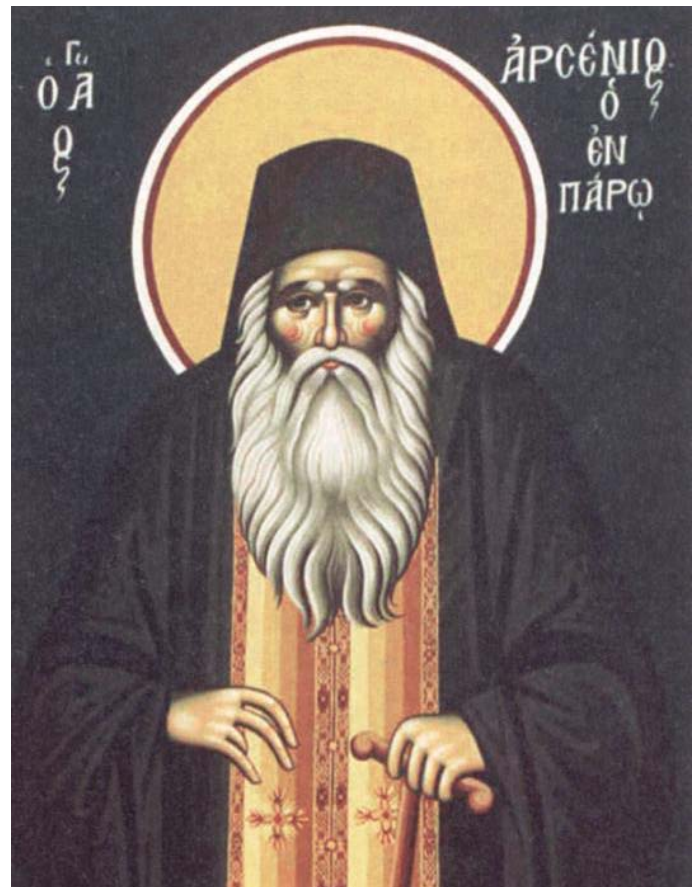
Ο Γέροντας Δανιήλ γεννήθηκε στην Σμύρνη το ίδιο έτος με τον άγιο Νεκτάριο (1846). Το κατά κόσμον όνομα του ήταν Δημήτριος Δημητριάδης. Ήταν ο μικρότερος γιος μιας ευσεβούς, πολύτεχνης οικογένειας και αριστούχος της περίφημης Ευαγγελικής Σχολής της Σμύρνης. Έχοντας διακαή πόθο να μονάσει έφυγε σε νεαρή ηλικία (19 ετών) από την οικογένεια του και επισκέφθηκε στην αρχή, μετά από συμβουλή του Αγιοταφίτη πνευματικού του, διάφορα μοναστήρια στην Πελοπόννησο και στα νησιά (Υδρα, Τήνο, Πάρο, Ικαρία), όπου γνώρισε σπουδαίους και φημισμένους για την αγιότητα τους Γέροντες.

Ο σοφός και διακριτικός αγιορείτης Γέροντας

Αποφασιστική ήταν η συνάντησή του στην Πάρο με τον πνευματικό Αρσένιο, τον όσιο Αρσένιο της Πάρου, ο οποίος στην παράκληση του νεαρού Δημητρίου να μείνει και να ασκητεύσει κοντά του, του συνέστησε να

μεταβεί στο περιώνυμο τότε και ακμάζον κοινόβιο του αγίου Παντελεήμονος στο Άγιον Όρος. Προέβλεψε μάλιστα προφητικά ότι θα πεθάνει στις υπώρειες του Άθω. Υπακούοντας στον όσιο Αρσένιο κοινοβίασε στην Ιερά Μονή του Άγιου Παντελεήμονος όπου εκάρη μοναχός το 1866, απολαμβάνοντας μεγάλη αγάπη και εκτίμηση από τον Έλληνα ηγούμενο της Μονής και τους άλλους, κατά πλειοψηφία Έλληνες μοναχούς, αλλά και από της πλευράς των Ρώσων μοναχών που αποτελούσαν τότε την μειοψηφία. Οι φιλονικίες που ξέσπασαν μέσα στην Μονή από τις προσπάθειες των Ρώσων μοναχών να ελέγξουν την διοίκηση της Μονής (1874-1875) είχαν σαν συνέπεια να δοκιμασθεί σκληρά ο μοναχός Δανιήλ, ο οποίος την περίοδο αυτή ως γραμματέας της Μονής γνώριζε καλά τις επιδιώξεις και τα σχέδια των Ρώσων, τα όποια όμως δυστυχώς δεν μπόρεσε να αποτρέψει. Αντίθετα, αντί να επαινεθεί για τους αγώνες του αυτούς, τιμωρήθηκε και εξορίστηκε για ένα δίμηνο από το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Είχαν σταλεί στην Κωνσταντινούπολη, με εντολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ο Γέροντας Δανιήλ με έναν ακόμη Έλληνα μοναχό και δυο Ρώσους, για να εκθέσουν εκεί εκ μέρους των δύο πλευρών τα της διενέξεως. Το Πατριαρχείο, υπακούοντας τότε στις ανάγκες των καιρών, δικαίωσε τους Ρώσους.

Ο άγιος Αρσένιος της Πάρου ήταν αυτός που προέτρεψε τον Γέροντα Δανιήλ να άσκητεύσει στην Ι. Μ. Παντελεήμονος στο Άγιον Όρος. Πρόβλεψε μάλιστα ότι θα πεθάνει στις υπώρειες του Άθω.

Για να κατασιγάσει δε η ταραχή μέσα στην ελληνική αδελφότητα, έστειλε με συνοδεία τους δυο Έλληνες μοναχούς στον τότε μητροπολίτη Θεσσαλονίκης

Ιωακείμ, τον μετέπειτα Οικουμενικό Πατριάρχη Ιωακείμ Γ', με εντολή να τους εξορίσει στα Μετέωρα. Ο μητροπολίτης είδε το άδικο αυτής της αντιμετώπισης και είπε τα εξής, όπως διασώζει ο ίδιος ο Γέροντας Δανιήλ στην γνωστή Ιστορική Μελέτη που συνέγραψε για την αναφύεσα διαφορά μεταξύ Ελλήνων και Ρώσων μοναχών: «Εγώ την πράξιν της Εκκλησίας την θεωρώ άγαν άδικον και όλως άστοργον και κατά τούτο πολύ μέμφομαι τον Πατριάρχη και μολονότι τον έχω Γέροντα πλην εις την πράξιν ταύτην διαφωνώ και ας όφεται!».

Σύμφωνα δε με άλλη πηγή πρόσθεσε και τα εξής: «Εσέ, παιδί μου, έπρεπε η Εκκλησία να σε στεφάνωση με κλάδον ελαίας και όχι να σε στείλη εξορίαν». Από συμπάθεια ο μητροπολίτης τους πρότεινε αντί των Μετεώρων να επιλέξουν ανάμεσα στην Μονή Βλατάδων της Θεσσαλονίκης και στην παρά τα Βασιλικά Ιερά Μονή της Αγίας Αναστασίας. Ο Γέροντας Δανιήλ προτίμησε την Αγία Αναστασία, και πάρα την μικρή παραμονή του εκεί, ωφέλησε πνευματικά την αδελφότητα της Μονής, ιδιαίτερα ως προς την εφαρμογή αυστηρού αγιορείτικου τυπικού στην νηστεία και στις ακολουθίες, και κέρδισε την αγάπη όλων. Εφόσον είχε επιτευχθεί η εκρώσσιση της Ιεράς Μονής Παντελεήμονος και είχε επικυρωθεί με Πατριαρχικό Σιγίλλιο η εκλογή του Ρώσου Ηγουμένου Μακαρίου, ανακλήθηκε η εξορία του μονάχου Δανιήλ.

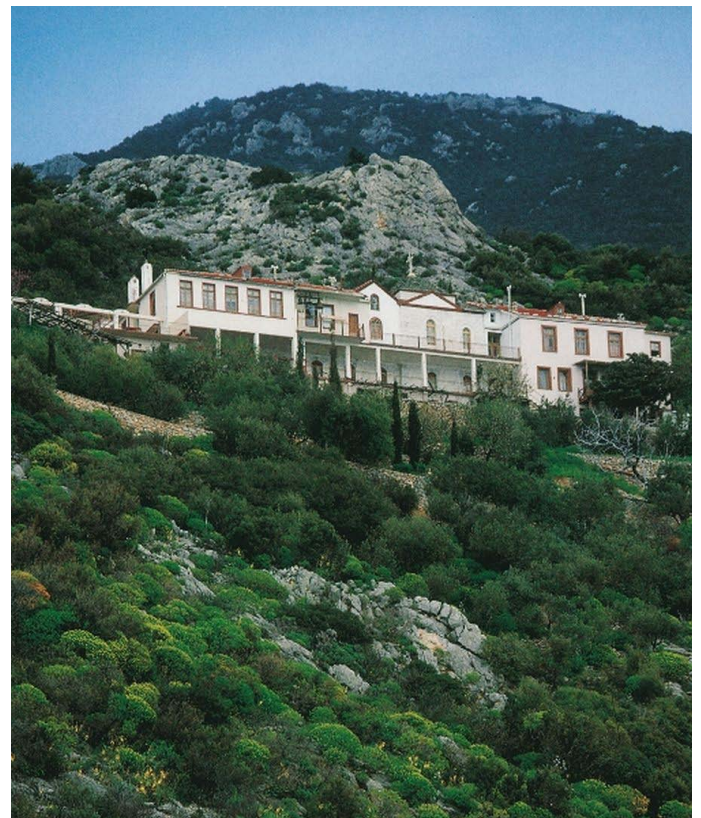
Βέβαια αυτό σήμαινε ότι μπορούσε να επανέλθει στο Άγιον Όρος, αλλ' όχι και στην Μονή της μετανοίας του. Επιστρέφοντας στο Άγιον Όρος παρέμεινε για πέντε περίπου χρόνια στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου. Εκεί συνέβη και η θαυματουργική θεραπεία του από τον φοβερό κολικό του νεφρού που τον ταλαιπωρούσε συχνά. Την ημέρα που το μοναστήρι γιόρταζε την εορτή της Αγίας Ζώνης (31 Αυγούστου), θεραπεύτηκε ξαφνικά και η θεραπεία του ήταν οριστική. Κατά το διάστημα της πενταετούς παραμονής του στο Βατοπαίδι, ανέλαβε το αρχονταρίκι της Μονής που το οργάνωσε κατά κοινοβιακό τρόπο, ακόμη και με ανάγνωση πατερικών κειμένων που τα διάβαζε ο ίδιος. Στάλθηκε από την Μονή Βατοπαιδίου στην πατρίδα του, την Σμύρνη, για να διευθετήσει υποθέσεις του εκεί μετοχίου της Μονής. Παρέμεινε στην Σμύρνη εννέα μήνες και τόσο πολύ εκτιμήθηκε από τον τότε μητροπολίτη Σμύρνης Μελέτιο, ώστε του έγινε η πρόταση να μείνει εκεί και να χειροτονηθεί επίσκοπος βοηθός του.

Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου

Ήσυχαστής στα Κατουνάκια: «Ήσυχαστής εστίν τύπος Αγγέλου επίγειος»

Ο Γέροντας Δανιήλ όμως αρνήθηκε και επέστρεψε στο Άγιον Όρος όπου, εκπληρώνοντας την επιθυμία του για πραγματική ησυχία και μόνωση, έστησε το 1881, στην έρημο του Άγιου Όρους, στα Κατουνάκια, πάνω από τα φρικτά Καρούλια, την ασκητική του φωλιά, στον απαραμύθητο και σκληρό σαν τους βράχους του, αγιασμένο όμως από τα ασκητικά παλαιίσματα και ευλογημένο αυτό τόπο, ο οποίος επί εκατόν είκοσι δύο χρόνια τώρα (1881-2003) και εβδομήντα τέσσερα από την κοίμηση του (1929-2003) διατηρεί ζωντανή την παρουσία του αγιασμένου μέσα στους ασκητικούς αγώνες και φωτισμένου από την Χάρη του Άγιου Πνεύματος Κατουνακιώτη ασκητή.

Το 1881 ο Γέροντας Δανιήλ έστησε στα Κατουνάκια την καλύβη του, η οποία υπήρξε το θεμέλιο για το σημερινό ησυχαστήριο της αδελφότητας των Δανιηλαίων. Στην φωτογραφία άποψη του ησυχαστηρίου.

Ήδη ενώ ζούσε ακόμη στην λιτή και πενιχρή στην αρχή καλύβη του, διευρυμένη αργότερα για να φιλοξενεί τους διερχόμενους προσκυνητές, είχε επιβληθεί στην συνείδηση των Αγιορειτών Πατέρων ως κανών και γνώμων Ορθοδοξίας, ως ασφαλές κριτήριο για την διάγνωση των πλανών με τις όποιες ο «δολομήτης Σατάν», όπως έλεγε, παρέσυρε και προχωρημένους ακόμη μοναχούς. Κατέληξε να είναι ο εκφραστής της αυτοσυνειδησίας του Άγιου Όρους, ο υπέρμαχος της ορθοδόξου πίστεως και ζωής, την γνώμη του όποιου, ως εγγύηση Ορθοδοξίας, ζητούσαν από τον κόσμο με ερωτήματα και επιστολές αγωνιώντες για την αποστασία και τις πα-

ρεκκλίσεις ορθόδοξοι πιστοί. Πάμπολλες πραγματείες και μελέτες και εκατοντάδες επιστολών του Γέροντα Δανιήλ αντιμετωπίζουν συνετά και φωτισμένα, με άφθονη και πλούσια πάντοτε πατερική κατοχύρωση, σοβαρά πνευματικά και θεολογικά ζητήματα, τον Μακρακισμό και τους οπαδούς του, τα οικουμενικά ανοίγματα προς τους ετεροδόξους, τους εχθρούς του μοναχικού βίου και των ορθοδόξων παραδόσεων, τους Προτεστάντες Καλαποθακιστές, τους πλανεμένους οραματιστές, τους νεωτερίζοντες λαϊκούς θεολόγους των πανεπιστημίων και των οργάνωσεων.

Συγχρόνως οι μοναστικές πραγματείες του -μία από τις όποιες μάλιστα γράφτηκε μετά από παράκληση του αγίου Νεκταρίου για την γυναικεία μοναστική αδελφότητα της Ιεράς Μονής της Αγίας Τριάδος Αιγίνης- απόσταγμα της πολύχρονης ασκητικής εμπειρίας του και της μεγάλης του αγάπης προς τα φιλοκαλικά κείμενα, παρουσιάζουν τον Μοναχισμό ως γνήσιο αποστολικό βίο και ευσύνοπτα εκθέτουν τα βασικά γνωρίσματα, τις βασικές αρχές της μοναστικής βιοτής.

Όταν τις διεξέρχεται κανείς, σκέπτεται ότι θα μπορούσαν και σήμερα πού ο μοναχισμός, ιδιαίτερα ο γυναικείος, γνωρίζει ελπιδοφόρα άνθηση, εκδιδόμενες σε εύχρηστα τεύχη, να βοηθήσουν στην οργάνωση της ζωής και στην πνευματική προκοπή παλαιών και νέων αδελφοτήτων.

Ήδη ενώ ζούσε ακόμη στην λιτή καλύβη του, είχε επιβληθεί στην συνείδηση των Αγιορειτών Πατέρων ως κανών και γνώμων Όρθοδοξίας, ως ο εκφραστής της αυτοσυνειδησίας του Αγίου Όρους, ο υπέρμαχος της ορθοδόξου πίστεως και ζωής, την γνώμη του οποίου, ως εγγύηση Ορθοδοξίας, ζητούσαν από τον κόσμο με ερωτήματα και επιστολές ορθόδοξοι πιστοί.

Ο Γέροντας Δανιήλ ο Κατουνακιώτης κοσμήθηκε από τον Θεό πλούσια με τα χαρίσματα του διδασκάλου της πνευματικής ζωής και της διακρίσεως των πνευμάτων, της διακρίσεως ανάμεσα στην αλήθεια και στην πλάνη* ήταν κατ' εξοχήν διακριτικός Γέροντας. Είναι χαρακτηριστικό ότι καταξιωμένοι Γέροντες και πνευματικοί, όπως ο Γέροντας Φιλόθεος Ζερβάκος, του ζητούσαν συμβουλές και κατευθύνσεις για την άσκηση του έργου του πνευματικού, όπως φαίνεται από επιστολές του Γέροντα Φιλόθεου, πού σώζονται στο αρχείο του ησυχαστηρίου, όπως και από επιστολή του Γέροντα Δανιήλ προς τον Φιλόθεο Ζερβάκο πού στάλθηκε τον Ιανουάριο του 1913. Επικοινωνία με τον Γέροντα Δανιήλ είχε επίσης και ο γνωστός Γέροντας της Πάτμου, Αμφιλόχιος Μακρής. Σώζεται επιστολή του Γέροντα Δανιήλ προς τον Γέροντα Αμφιλόχιο με προσφωνηματική επιγραφή «Τω εριτίμω φίλω Αμφιλόχιω Μοναχῷ τῷ ἐν τῇ κατὰ Πάτμον Ιερά Μονῇ του ὀσιου Χριστοδοῦλου ησυχάζοντι». Ο Γέροντας Αμφιλόχιος είχε γνωρίσει μάλιστα προσωπικά τον Γέροντα Δανιήλ, όπως γράφει η τελευταία εκτενής και συγκροτημένη βιογραφία του: «Περιήλθεν ὅλα τα μοναστήρια και τὰς σκήτας, ἐγνώρισεν ἄγιους ἄνδρας, ὅπως τον Γέροντα Δανιήλ Κατουνακιώτην και ἄλλους, ἐκ των ὁποίων τα μέγιστα ωφελήθη». Τα ελάχιστα αυτά και πενιχρά λόγια για τον μεγάλο αγιορείτη Γέροντα Δανιήλ Κατουνακιώτη υπομνηματίζουν και συμπληρώνουν κατάλληλα μερικές από τις πολλές μαρτυρίες προσώπων πού τον γνώρισαν και τον έζησαν.

Ο μεγάλος Σκιαθίτης πεζογράφος Αλέξανδρος Μωραϊτίδης, ο άλλος μετά τον Παπαδιαμάντη άγιος των νεοελληνικών γραμμάτων, ήταν το πνευματικό τέκνο του Γέροντος Δανιήλ, από το πρόσωπο και τις διδασχές του όποιου τόσο πολύ εντυπωσιάσθηκε, ώστε εκάρη μοναχός και έλαβε το όνομα Ανδρόνικος στον Ιερό Ναό των Τριών Ιεραρχών Σκιαθου στις 16 Σεπτεμβρίου του 1929. Νωρίτερα έγινε μοναχή η γυναίκα του Βασιλική με το μοναχικό όνομα Αθανασία, η οποία μόνασε στην Ιερά Μονή Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Κεχροβούνι της Τήνου, όπου ηγουμένευε η ονομαστή για την οσιότητά της Γερόντισσα Θεοδοσία, πνευματικό και αυτή τέκνο του Γέροντα Δανιήλ. Σώζεται λόγος του Γέροντα Δανιήλ «Εἰς τὴν κατάθεσιν των τιμίων λειψάνων της αειμνήστου Αθανασίας Μοναχής», πού αναγνώσθηκε στην Ιερά Μονή του Κεχροβουνίου της Τήνου, από τον όποιον προκύπτουν ενδιαφέροντα στοιχεία για τον πνευματικό δεσμό πού συνέδεε τον Γέροντα Δανιήλ με αμφότερα τα μέλη της συζυγίας, αλλά και για τον σπουδαίο ρόλο της Βασιλικής στον σωστό και απλανή πνευματικό προσανατολισμό του Αλεξάνδρου. Ήταν λοιπόν αποφασιστική για τον μεγάλο Σκιαθίτη λογοτέχνη Αλέξανδρο Μωραϊ-

τίδη και την γυναίκα του η επικοινωνία τους με τον Γέροντα Δανιήλ, ώστε να ζήσουν κατόπιν στον κόσμο όχι απλώς ως κοσμοκαλόγεροι, αλλά να γίνουν πράγματι μοναχοί και να αξιωθούν να φορέσουν το αγγελικό σχήμα ως Ανδρόνικος και Αθανασία. Συνέβαλαν μάλιστα και οι δυο πολύ στην ανάπτυξη της επικοινωνίας και στην αμοιβαία εκτίμηση μεταξύ του άγιου Νεκταρίου και του Γέροντα Δανιήλ.

Η σύζυγος μάλιστα του Μωραϊτίδη άνηκε στον κύκλο των γυναικών, οι όποιες βρισκόνταν υπό την καθοδήγηση του άγιου Νεκταρίου κατά την διάρκεια της Σχολαρχίας του στην Ριζάρειο Εκκλησιαστική Σχολή. Υπάρχουν εντυπωσιακές μαρτυρίες του ίδιου του Μωραϊτίδη για την εντύπωση που του προκάλεσαν η πρώτη του γνωριμία με τον Γέροντα, οι νυκτερινές συζητήσεις στην απλωταριά του κελλιού στα Κατουνάκια, η γενική εκτίμηση και αποδοχή του διακριτικού Γέροντα από τους αγιορείτες. Οι μαρτυρίες αυτές προέρχονται όλες από το γνωστό έργο του Μωραϊτίδη «Με του βοριά τα κύματα».

Ο σοφός και διακριτικός αγιορείτης Γέροντας

Αποκαλυπτικές μαρτυρίες για τον Γέροντα Δανιήλ από τον Αλέξανδρο Μωραϊτίδη

«...επιστρέφοντες εις την Καλύβην των ο μὲν γέρων Δανιήλ μετά του Αθανασίου εισερχόμενοι εις το ταπεινόν Εργαστήριον ως ελεγον οί αρχαίοι, κατεγίνοντο εις την ζωγραφικὴν, γράφοντες μικρὸς τινας εικόννας κατὰ παραγγελίαν. Κατὰ την ἐργασίαν αὐτὴν ἤρέσκοντο να γίνεται ἀνάγνωσις, ἵνα μὴ ἀργολογῶσι. Διὰ τοῦτο ο εἰς ἐζωγράφιζεν, ο ἄλλος δε ἀνεγίνωσκεν ἀπὸ Πατερικῶν τινὸς βιβλίου...». Περιγραφή Αλεξάνδρου Μωραϊτίδη. (Στην φωτογραφία ο Αναπεσών, εργο της αδελφότητας των Δανηλαίων).

Γράφει για την πρώτη τους γνωριμία: «Εκεί πρωτοείδα τον γέρο-Δανιήλ, συστάσεων δεν είχαν ανάγκη... ώστε ο Γέρον Δανιήλ μόλις ήκουσε το όνομα μου έδειξε ειλικρινή χαράν, ωσάν να έβλεπε αρχαίον τινά μαθητή ν του, και δεν ήξευρε, καθώς λέγει ο λόγος, πώς να με περιποιηθί οικειότερον, όσον το δυνατόν. Συμυρναίος, διαβασμένος, ασκητικώτατος, με την οσιακήν του χωρόλαμπρον αίγλην της μορφής του, με την μιξοπόλιον

γενειάδα του, με την υπόξανθον κόμην του και τους γλαυκούς πωσ οφθαλμούς του•λόγιος και ομιλητικώτατος.

Κοινοβιάσας κατ' αρχάς εις μεγάλας μονάς, αλλά ολιγοστά έτη προ της γνωριμίας μας αποσυρθείς εις Κατουνάκια προς μείζονα ησυχίαν, έν η όντως παράγεται το γλυκύτετον της ασκήσεως μέλι, ού την ηδύτητα γνωρίζουσι μόνον όσοι το εγεύθησαν... Εκεί κατά πρώτον εξετίμησα την χάριν, την διάκρισιν, αλλά και την ταπεινώσιν του Γέροντος Δανιήλ, όστις, σημειωθείτω, έχει διέλθει όλην την σειρά των γραμμάτων των άγιων Πατέρων, αλλά και την σειράν των συγγραμμάτων των λεγομένων Νηπτικῶν, ών η ἀνάγνωσις βαθύτερον τον ελκύει, αρεσκόμενον εις τάς αλληγορίας και τάς λοιπός καλλονάς των λόγων των τοιούτων Πατέρων, π.χ. Ιωάννου της Κλίμακος και Συμεών του Νέου του Θεολόγου. Ο Γέρον Δανιήλ, ως αντελήφθην αμέσως, μελετηρότατος και ομιλητικώτατος, διακριτικώτατος δε εις το άκρον, όπου αν εκοινοβίασεν εν Άθωνι απέκτησε ταχέως την αγάπην και συμπάθειαν των αδελφών, ου η γνώμη επί των πνευματικῶν ζητημάτων βαρύνει πολύ, πάρα πολύ».

Ο Σκιαθίτης πεζογράφος Αλέξανδρος Μωραϊτίδης υπήρξε πνευματικό τέκνο του Γ. Δανιήλ. Στο έργο του «Με του βοριά τα κύματα» μας δίνει εντυπωσιακές μαρτυρίες γι αυτόν. (Στην φωτογραφία ο Μωραϊτίδης έχοντας λάβει το μοναχικό σχήμα με το όνομα Ανδρόνικος).

Καταξιωμένοι Γέροντες και πνευματικοί, όπως ο Γέροντας Αμφιλόχιος Μακρής και ο Γέροντας Φιλόθεος Ζερβάκος, ζητούσαν συμβουλές και κατευθύνσεις από τον Γέροντα Δανιήλ για το πνευματικό έργο τους. Δεξιά: Ο Γέροντας Αμφιλόχιος Μακρής. Αριστερά: Ο Γέροντας Φιλόθεος Ζερβάκος.

Επαναλαμβάνοντας δε και συμπληρώνοντας καταλλήλως τους λόγους του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, ο οποίος αναπολούσε επίσης τις γλυκείες κατανυκτικές στιγμές πού έζησε στο ησυχαστήριο του Πόντου μαζί με τον Μ. Βασίλειο και τους άλλους αδελφούς, γράφει ο Μωραϊτίδης για το ησυχαστήριο του Γέροντα Δανιήλ στα Κατουνάκια: «Ποιος ημπορεί να με επαναφέρει εις τον μήνα των παρελθουσών εκείνων ημερών; Ποιος πλέον να μου δώση τās ψαλμωδίας εκείνας και τās αγρυπνίας και τās προς Θεόν εκδημίας διά μέσου της προσευχής, και την άυλον τρόπον τινά ζωή, όπου επερνούσαμεν τότε εις τα Κατουνάκια; Ποιος να παραστήση την φιλοπονίαν μας διά την εξήγησιν των θείων λόγων κατά τās αναγνώσεις οπού εκάμνομεν, ιδίως τον Συμεών τον Νέον Θεολόγον; Ποιος να παραστήση τās καθημερινός εργασίας μας και τα εργόχειρα μας; Ποιος δεν ενθυμείται την δροσεράν εκείνην απλωταριάν, όπου εκάθητο την νύκτα ουχί πολυκτήμων και πολύχρυσος πυργοδεσπότης, αλλά μοναχός κατακουρασμένος; ... Εγώ δεν ελπίζω να σας ξαναϊδώ πλέον, ω ερημικά, ω εράσμια, ω παμπόθητα, ω πανέρημα Κατουνάκια!...».

Ο Γέροντας Δανιήλ άσκησε την τέχνη της αγιογραφίας και την παρέδωσε στην αδελφότητα, η οποία την ασκεί μέχρι σήμερα. Εικόνα των οσίων και αγιορειτών Πατέρων (έργο Ρωσικής τέχνης και προέλευσης, 18ος αί.) στην μνήμη των οποίων εορτάζει το καθολικό του Ησυχαστηρίου των Δανιηλαίων.

Οι συζητήσεις αυτές του Γέροντα Δανιήλ δεν έμοιαζαν καθόλου με τις φλύαρες και άσκοπες αργολογίες για ασήμαντα και επουσιώδη θέματα, πού σπαταλούν τον πολύτιμο για την σωτηρία χρόνο και συνήθως συνδυάζονται με κατακρίσεις προσώπων και εγωπαθείς αναφορές. Απέβλεπαν στην πνευματική ωφέλεια των συζητούντων, στην τόνωση της διαθέσεως για μετάνοια, ταπείνωση και επιστροφή. Είναι συγκλονιστική η τελευταία σχετική μαρτυρία του Μωραϊτίδη: «Όταν βγήκα στα Καρούλια – Κατουνάκια, ενόμισα ότι έφθασα εις τον Θεόν. Αλλ' όταν συνομίλησα μετά του Γέροντος Δανιήλ είπον: "Τώρα είδον πόσον μακράν είμαι από τον Θεόν"».

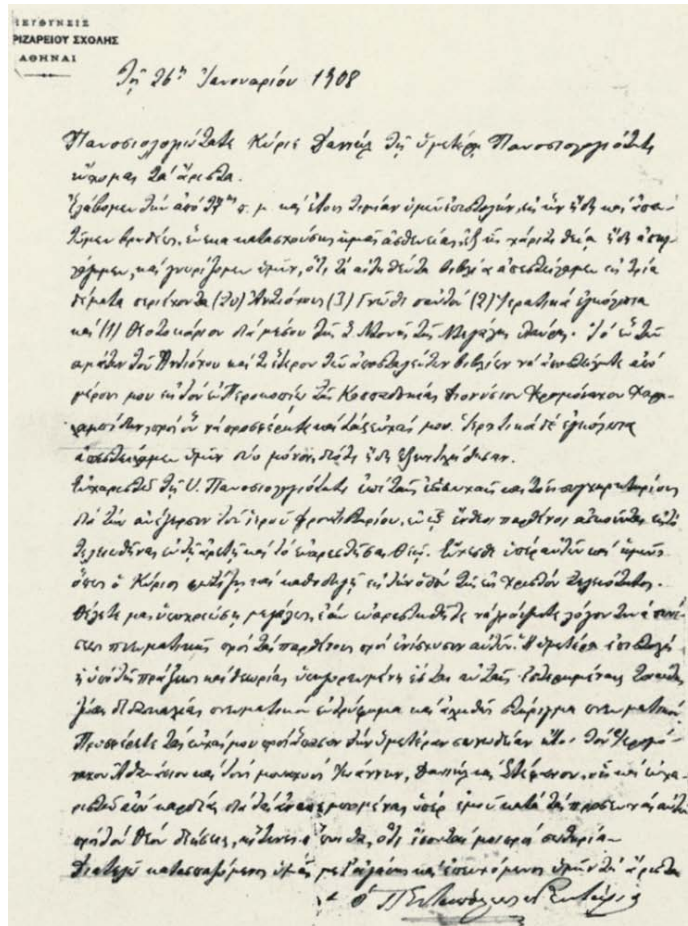
Βίοι Παράλληλοι και η μέσω επιστολών, επικοινωνία μεταξύ δύο οσιακών μορφών

Ο Γέροντας Δανιήλ είχε αλληλογραφία με τον άγιο Νεκτάριο και οι σωζόμενες επιστολές του βρίσκονται στο Ησυχαστήριο των Δανιηλαίων. Ο άγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως (έργο της αδελφότητας των Δανιηλαίων).

Παραλληλίζοντας τις δύο μεγάλες οσιακές μορφές του αιώνα μας, τον άγιο Νεκτάριο και τον Γέροντα Δανιήλ, προκύπτουν πολλά όμοια στοιχεία στην ζωή και στο έργο τους, μέσα ασφαλώς στην διαφορότητα και ιδιαιτερότητα των χαρισμάτων με τα οποία τους προίκισε η Χάρη του Θεού: γεννήθηκαν και οι δύο το ίδιο έτος, 1846. Πατρίδες και των δυο είναι ευλογημένοι τόποι της Ανατολής, η Σηλύβρια της Θράκης του άγιου Νεκταρίου, η Ξακουστή Σμύρνη, η ιστορική μητρόπολη της Μικρασίας, του Γέροντα Δανιήλ. Και οι δυο ήταν παιδιά πολύτεκνων οικογενειών. Δαφιλής παιδεία και ακαταπόνητη διά βίου μελέτη. Πτυχιούχος της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών ο άγιος Νεκτάριος, αριστούχος πτυχιούχος της περιφημής Ευαγγελικής Σχολής της Σμύρνης ο Γέροντας Δανιήλ. Στροφή προς τον μοναχισμό και την άσκηση. Σε ηλικία τριάντα ετών ο άγιος Νεκτάριος κείρεται μοναχός (1876) στην Νέα Μονή της Χίου. Ο Γέροντας Δανιήλ εκάρη μοναχός

στην Ιερά Μονή Άγιου Παντελεήμονος του Αγίου Όρους σε ηλικία 20 περίπου ετών (1866). Διώξεις, θλίψεις και ταλαιπωρίες για τις όποιες έπαιρναν θάρρος από την μεγάλη ευλάβεια και αγάπη που είχαν στο πρόσωπο της Παναγίας. Ο άγιος Νεκτάριος έτρεφε μεγάλη αγάπη προς το Άγιον Όρος. Αυτό φαίνεται και από την επιστολή του προς τον Γέροντα Δανιήλ, με την οποία του ανακοινώνει την πρόθεση του να αγοράσει κάποιο κελλί στο Άγιον Όρος, για να εγκαταστήσει αρχικά εκεί τα πνευματικά του τέκνα, που ήθελαν να μονάσουν και στην συνέχεια, όταν απαλλαγεί από τις φροντίδες της Μονής στην Αίγινα, να μεταβαίνει και ο ίδιος στο Άγιον Όρος και να μένει για κάποιο διάστημα «πρός πνευματική αναψυχή». Αυτά έγραφε το 1913. Δεκαπέντε χρόνια νωρίτερα, το 1898, είχε επισκεφθή για πρώτη και μοναδική φορά το Άγιον Όρος.

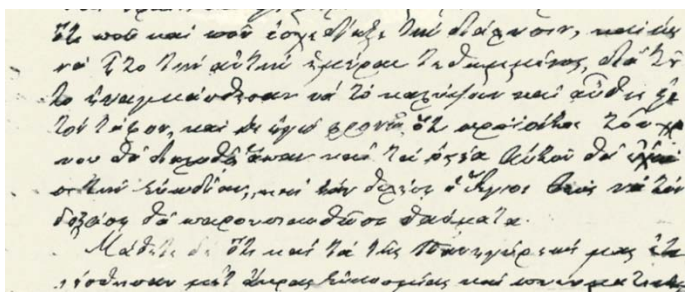

Απόσπασμα επιστολής του άγιου Νεκταρίου προς τον Γ. Δανιήλ.

Πρώτος γράφει επιστολή ο Γέροντας Δανιήλ, απευθυνόμενος με δισταγμό και σεβασμό προς τον Μητροπολίτη Πενταπόλεως τον Μάρτιο του 1903. Στην απόφαση του να γράφει ενισχύθηκε από τον Αλέξανδρο Μωραϊτίδη, κοινό γνωστό αμφοτέρων, ο οποίος διαβεβαίωσε τον Γέροντα Δανιήλ ότι τυγχάνει ιδιαίτερας συμπάθειας έκ μέρους του Μητροπολίτου Πενταπόλεως. Ο άγιος Νεκτάριος απήντησε αμέσως μέσα στον ίδιο μήνα, τον Μάρτιο του 1903, με μία θαυμάσια επιστολή, ένα πνευματικότατο όντως και φιλοσοφικότατο κείμενο, στο

όποιο αναπτύσσει την θέση ότι οι δοκιμασίες και οι θλίψεις οφείλονται στην αγάπη του Θεού και βοηθούν να φθάσει κανείς ασφαλέστερα στην πνευματική τελείωση. Μεσολάβησε ένα μικρό διάστημα διακοπής της επικοινωνίας. Την αρχή έκανε πάλι πρώτος ο Γέροντας Δανιήλ, ο οποίος τον Δεκέμβριο του 1907 γράφει προς τον άγιο Νεκτάριο ζητώντας να του σταλούν βιβλία του και συγχάιροντας για την ίδρυση του Ιερού Φροντιστηρίου, της Ιεράς δηλαδή γυναικείας Μονής της Άγιας Τριάδος στην Αίγινα.

Η επιστολή αυτή του Γέροντα Δανιήλ δεν σώζεται. Μαθαίνουμε όμως το περιεχόμενο της από το δεύτερο γράμμα του αγίου Νεκταρίου που στέλνεται στον Γέροντα Δανιήλ τον Ιανουάριο του 1908. Σε αυτήν την επιστολή ο άγιος Νεκτάριος παρακαλεί τον Γέροντα να βοηθήσει πνευματικά τις μοναχές της Ιεράς Μονής Αγίας Τριάδος γράφοντας σχετικό πνευματικό έργο. Μέσα στο ίδιο έτος, τον Ιούλιο του 1908, αποστέλλει πράγματι ο Γέροντας Δανιήλ, απευθυνόμενος προς την ηγουμένη Ξένη και την αδελφότητα, τον αιτηθέντα λόγο. Αμέσως μετά την παραλαβή της ασκητικής πραγματείας του Γέροντα Δανιήλ, ο άγιος Νεκτάριος απήντησε ευχαριστώντας. Δεν σώζεται ολόκληρη αυτή η επιστολή.

Απόσπασμα επιστολής του Γ. Δανιήλ στην οποία αναγράφεται πρόορρησή του για την επικείμενη διάλυση του λειψάνου του αγίου Νεκταρίου. Η επιστολή γράφτηκε λίγο μετά την πρώτη ανακομιδή του λειψάνου του αγίου κατά την οποία αυτό βρέθηκε άφθορο.

Η επόμενη επικοινωνία τους γίνεται μερικά χρόνια αργότερα, τον Αύγουστο του 1913. Την πρωτοβουλία έχει τώρα ο άγιος Νεκτάριος, ο οποίος παίρνοντας θάρρος, όπως γράφει, από την αγάπη του Γέροντα Δανιήλ του αναθέτει να επιτελέσει έργο που επιθυμούσε πολύ. Να αγοράσει δηλαδή για λογαριασμό του ένα κελλί στο Όρος. Ο Γέροντας Δανιήλ άπαντα αμέσως (Σεπτέμβριος του 1913), η απάντηση του όμως είναι αρνητική, ασφαλώς με βάση πραγματικές και αντικειμενικές δυσκολίες που εμπόδιζαν την περίοδο εκείνη την εκπλήρωση της ωραίας και συγκινητικής πράγματι επιθυμίας του αγίου Νεκταρίου να αποκτήσει κελλί στο Άγιον Όρος για τα πνευματικά του παιδιά και τον ίδιο.

Η επόμενη, τελευταία, επικοινωνία τους έγινε με πρωτοβουλία του Γέροντα Δανιήλ, ο οποίος έστειλε ευγενή όντως επιστολή, στις 30 Σεπτεμβρίου του 1915. Σ' αυτήν εκφράζει την ευγνωμοσύνη του για τις ευεργεσίες προς την αδελφότητα και την λοιπή πολύτιμη σειρά των ωφελιμωτάτων συγγραμμάτων του αγίου. Απαντώντας

ο άγιος Νεκτάριος στις 6 Δεκεμβρίου του 1915, ευχαριστεί για την πολλή αγάπη και την απόφασή τους «δια την εγγραφήν του ονόματος ημών εν τοις διπτύχοις του Ιερού Κελλίου ως Κτίτορος και Πατρός και Καθηγουμένου».

Οι σωζόμενες επιστολές του Γέροντα Δανιήλ προς τον άγιο Νεκτάριο, βρίσκονται στο Ησυχαστήριο της Αδελφότητας των Δανιηλαίων.

Η κοίμηση του Γέροντα

Ξέφυγαν λίγο σε μάκρος οι αποκαλυπτικές αυτές μαρτυρίες του Σκιαθίτη συγγραφέα και του μεγάλου αγίου του 20ου αιώνα, αγίου Νεκταρίου για τον Γέροντα Δανιήλ, που όμως ήταν απαραίτητες για την ορθή εκτίμηση της προσφοράς και του κύρους που απολάμβανε, ενώ ακόμη ζούσε. Μετά την εκδημία του συνειδητοποιήθηκε αμέσως το μεγάλο κενό που άφηνε, όπως φαίνεται από ενδεικτικές και πάλιν μαρτυρίες. Η Ιερά Μονή Μεγίστης Λαύρας στο συλλυπητήριο γράμμα της προς την αδελφότητα των Δανιηλαίων έγραφε μεταξύ άλλων: «Η απώλεια του αιμνήστου Γέροντος Δανιήλ δεν είναι απώλεια μερική, αλλά γενική του ιερού ημών τόπου και ιδία της καθ' ημάς Ιεράς Μονής, ης απετέλει σέμνωμα και κόσμημα της περιοχής της. Εν τω προσώπω του μάκαρος Δανιήλ το Άγιον Όρος απώλεσε την τελευταίαν φυσιογνωμίαν οσιακήν της συγχρόνου Αγιορείτικης γενεάς». Ο γνωστός επίσης λόγιος Λαυριώτης μοναχός Ευλόγιος Κουρίλας, μετέπειτα μητροπο-

λίτης Κορυτσάς, έγραφε προς την αδελφότητα μετά την είδηση του θανάτου του Γέροντα: «Ο θάνατος αυτού αφήσιν σιν των κόπων εκ της μετ' αυτού συναναστροφής, τώρα απωλέσαμεν και την παρηγορίαν ταύτην».

Ολίγον προ του θανάτου του, που επισυνέβη στις 8 Σεπτεμβρίου του 1929, εορτή των γενεθλίων της Θεοτόκου, βλέποντας ο Γέροντας Δανιήλ να είναι συγκεντρωμένοι γύρω του οι μοναχοί της αδελφότητας, για να πάρουν την ευλογία του και να ακούσουν τις τελευταίες του συμβουλές, είπε προφητικά και με συγκίνηση: «Ο Χριστός ν' ανταμείψη τους κόπους σας. Ο Θεός δεν είναι άδικος. Σεις με υπηρετήσατε. Θα στείλη λοιπόν αγγέλους να σας υπηρετήσουν. Και την καλύβην θα την μεγαλώσετε, και δυο ιερείς θα έχετε και πολλοί μοναχοί θα έρθουν».

Η προφητεία αυτή εκπληρώνεται σήμερα στο έπακρο. Το ησυχαστήριο των Δανιηλαίων στα Κατουνάκια, μεγαλωμένο και φροντισμένο, δεσπόζει στην περιοχή, αναπαύει σωματικά και ψυχικά τους προσκυνητές και διακονεί τις ανάγκες των γύρω ερημιτών Πατέρων. Νέοι μοναχοί πλαισιώνουν τους παλαιότερους για να τους διακονήσουν, όταν χρειασθεί. Τρεις μάλιστα από αυτούς, υπηρετούν ως ιερείς στο θυσιαστήριο και καλύπτουν τις λατρευτικές ανάγκες της αδελφότητας. Συνεχίζουν όλοι την αυστηρή ασκητική παράδοση του Γέροντα Δανιήλ στο τυπικό των ακολουθιών και στις

άλλες μοναχικές παραδόσεις. Ασκούν κατά την παράδοση την τέχνη της αγιογραφίας, που την άσκησε και την παρέδωσε ο Γέροντας Δανιήλ, πολλά έργα του οποίου σώζονται εκεί, και καλλιεργούν ιδιαίτερα την ψαλτική τέχνη, ηδύφωνοι αοιδοί των εκκλησιαστικών ύμνων.

<http://www.pemptousia.gr/?p=21864> (μέρος 1ο)

<http://www.pemptousia.gr/?p=21879> (μέρος 2ο)

Όσιος Διονύσιος ο Σταυροβουνιώτης (ο Α΄) ο πρώην Κausοκαλυβίτης

Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαιδινός

Ο Όσιος Διονύσιος (ο Α΄) ο Σταυροβουνιώτης ο πρώην Κausοκαλυβίτης

Ο οσιώτατος γέρον Διονύσιος, του οποίου αγνοούμεν την νεανικήν καταγωγήν, εχρημάτισε διάκονος εις το Οικουμενικόν Πατριαρχείον. Συντόμως εγκατέλειψε την υπηρεσίαν αυτήν και απεσύρθη, διά να ήσυχάσῃ, εις την ιεράν σκήτην των Κausοκαλυβίων του Αγίου Όρους και συγκεκριμένως εις την καλύβην «Άγιος Χαράλαμπος».

Φύσις ησυχαστική και εσωστρεφής ήλλαξε συνεχώς τόπον διαμονής διά να έχῃ ησυχίαν και αμεριμνίαν. Τον Διονύσιον εχαρακτήριζε η ολοκληρωτική ακτημο-

σύνη. Διεδίδετο ότι κατά την αναζήτησιν ησύχων και ερημικών τόπων περιήλθε πολλά ερειπωμένα μονύδρια και ησυχαστήρια, επεσκέφθη δε και την Κύπρον περί το 1875. Κατά την περίοδον αυτήν η ιστορική μονή Σταυροβουνίου ήτο εγκαταλελειμμένη και ακατοίκητος από μοναχούς, πράγμα το οποίον επέσυρε την προσοχήν του, επειδή το μέρος ήτο ήσυχον και ερημικόν. Παρεχώρησεν όμως ο Κύριος μας και κατεστράφη τότε η μονή από πυρκαϊάν, την οποίαν προεκάλεσαν ποιμένες. Τότε ο ευλαβέστατος ασκητής Διονύσιος εγκατέλειψε τον τόπον και μετέβη εις άλλην ερημικήν μονήν της νήσου, την Τροοδίτισσαν, η οποία είχεν ηγούμενον κατά την περίοδον εκείνην τον αρχιμανδρίτην Γερμανόν.

Κατά την εκεί παραμονήν του ανιστόρησε το Ιερόν τέμπλον της Μονής, διότι εγνώριζε πολύ καλώς την τέχνην της αγιογραφίας. Κατά το 1890 επληροφορήθη ο μακάριος αυτός γέρον, ότι η Μονή Σταυροβουνίου ανεκαινίσθη κάπως, και ούτως επέστρεφεν εκεί και συνέχισε τους ασκητικούς αγώνας μέχρι της κοιμήσεώς του. Εις την κορυφήν του βουνού ευρίσκεται ο ιερός ναός του Τιμίου Σταύρου με τα περίξ κελλία. Το αρχαιότατον τούτο οικοδόμημα εκτίσθη κατά την παράδοσιν υπό της αγίας βασιλομήτορος Ελένης, όταν αυτή επέστρεφεν εκ της Παλαιστίνης εις την Κωνσταντινούπολη, μετά την εύρεσιν του Τιμίου Σταύρου. Εις την μονήν αυτήν ο μακάριος γέρον Διονύσιος έμενε μόνον το Σάββατον, την Κυριακήν και όταν ετελείτο Θεία Λειτουργία. Τας λοιπάς ημέρας της εβδομάδος κατήρχετο εις την νοτιοανατολικήν κλιτύν του βουνού, εις κάποια μικρά κελλία τα οποία ο ίδιος έκτισε και ησύχαζεν επιδιδόμενος και εις την αγιογραφίαν.

Κατά το 1890 ήλθεν εις την μονήν αυτήν ως μοναχός και ο κατόπιν ηγούμενος Βαρνάβας μετά των δύο αδελφών του, Καλλινίκου και Γρηγορίου. Πριν έλθουν εις τον γέροντα Διονύσιον, εφοίτησαν επ΄ ολίγον εις τον Άθω, όπου και εδιδάχθησαν την πατερικήν παράδοσιν ο Βαρνάβας εις το ιερόν κοινόβιον του Καρακάλλου, ενώ οι αδελφοί του Καλλινίκος και Γρηγόριος εις την ιεράν σκήτην της Αγίας Άννης, και ακριβέστερον εις την καλύβην «Άγιος Γεώργιος». Εκεί ακολούθως εγκατεστάθη η εκλεκτή συνοδία των Καρτσωναίων.

Η παρουσία των τριών νέων μοναχών εις την νεοσύστατον αδελφότητα του γέροντος Διονυσίου δεν εβράδυνε να προσέλκυση και άλλους εξ ίσου ευλαβείς ανθρώπους τοιουτοτρόπως δε συνεκροτήθη μία κοινοβιακή αδελφότης.

Ο φιλήσυχος και νηπτικώτατος Διονύσιος δεν ήλλαξε τον αυστηρόν τρόπον της ζωής του, ενώ ταυτοχρόνως επαιδαγωγούσε με ακρίβειαν τους μαθητάς του εις τας αγνάς αγιορειτικές παραδόσεις της υπακοής, της απαρνήσεως του θελήματος και ιδιαιτέρως της ευχής, τα οποία εθεωρούσεν απόλυτα καθήκοντα των μοναχών. Συνιστούσε την σιωπήν και την ακτημοσύνην ως τους κυρίους φορείς της προσευχής και της νήψεως και την αυτομεμφίαν ως την μητέρα του ταπεινού φρονήματος. Ο ίδιος δε ήτο τόσοσιν σιωπηλός, ώστε έδιδε μαρτυρίαν

διά την «μυστικήν» μελέτην του νου και την καρδιακήν ησυχίαν, η όποια συνεχώς τον συνήρπαζε. Πολλάκις έλεγεν εις τον νεαρόν τότε Διονύσιον: «Αχ παιδί μου! Θέλω σε κάποιον να μιλήσω και δε βρίσκω κάποιον ικανό για να του μεταδώσω αυτά τα μυστικά». «Γιατί δε λέγεις σε μένα γέροντα;» τον ήρώτα ο νεαρός Διονύσιος και ο γέρον του απαντούσε: «Δεν είσαι, παιδί μου, σε θέση ακόμη να ακούσης αυτά τα νοήματα».

Βεβαίως, ο πνευματοφόρος γέρον δεν απεκάλυψε τότε τα μυστικά της θεωρίας εις τον νεώτερόν του διάδοχον. Αλλά δεν τον έστέρησε και από την πνευματικήν κληρονομίαν, την οποίαν καταλιμπάνει ο αληθής πατήρ και καθηγητής εις τον γνήσιόν του υιόν και μαθητήν, διότι εν συνεχεία θα διαπιστώσωμεν ότι ο νεαρός Διονύσιος αντέγραψε τον αληθή πατέρα και διδάσκαλόν του.

Ο θεόπνευστος, πνευματοφόρος και όσιος γέρον Διονύσιος, εξεπαίδευσε ως καλός οικονόμος τους αδελφούς, οι οποίοι είχαν συναχθή περίξ αυτού, εις την γνησίαν πατερικήν και αγιορειτικήν μας παράδοσιν. Φθάσας δε εις βαθύ γήρας προέβλεψε τον θάνατόν του και κατέλιπε τα εγχόσμια.

Ο ηγιασμένος αυτός άνθρωπος υπήρξεν όχι μόνον ανακαινιστής της ιεράς αυτής Μονής της Κύπρου, αλλά και γενάρχης της πνευματικής της αδελφότητος. Οι αγλαοί καρποί της καρποφορίας μαρτυρούν την ποιότητα της ευλαβούς ρίζης, εφ' όσον «εξ των καρπών το δένδρον γινώσκεται» (ΜΑΤΘ. 7,20), κατά τον λόγον του Κυρίου.

<http://www.pemptousia.gr/?p=22210>

ΑΠΑΛΕΚΤΑ

Τεύχος 2

Μακάριοι ενάρετοι Γέροντες

15 Ιανουαρίου 2012